

UZASADNIENIE

**Do Uchwały nr XXII169/2008 z dnia 28 listopada 2008 roku
w sprawie przyjęcia Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych
Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015.**

Obowiązek wykonania i realizacji prezentowanego dokumentu nakłada na gminę ustawa o pomocy społecznej w art. 17 ust. 1 pkt 1 (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z dnia 12 marca 2004r. z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów nr 2/2008 z dnia 15 stycznia 2008r. powołano zespół do spraw opracowania „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015”. W skład zespołu weszli przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek i organizacji działających na gruncie polityki społecznej. Dla potrzeb jak najszerzego zdiagnozowania występujących na naszym terenie problemów społecznych nawiązano współpracę z wieloma działającymi w Powiecie Ostrzeszowskim jednostkami m. in. Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie itp. Głównym celem tak szeroko zakrojonych działań było przede wszystkim zebranie jak największej liczby danych, które na etapie opracowania jednoznacznie stanowiły o aktualności strategii.

Na podstawie § 4 wyżej cytowanego Zarządzenia Ośrodek Pomocy Społecznej opracował ankietę i dokonał wszelkich starań, aby działania w ramach tworzonego dokumentu trafiły do jak najszerzego forum społecznego. Wszelkie dokumenty powstające w ramach tworzonej strategii były udostępnione w siedzibie Ośrodka Pomocy, na stronach internetowych i w lokalnej prasie. Możliwość udziału, uczestnictwa wszystkich zainteresowanych stron w budowaniu i opiniowaniu powyższego dokumentu stanowiła podstawę przystąpienia do opracowania Strategii. W ten sposób udało się poprzez szeroko rozumiane konsultacje społeczne utrzymać uspołeczniony charakter dokumentu.

Strategia jest dokumentem niezbędnym w przypadku starań o pozyskanie środków zewnętrznych z przeznaczeniem na realizację celów polityki społecznej na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów.

Wobec powyższego podjęcie przedłożonej uchwały jest zasadne i konieczne.

BURMISTRZ
M. Wiśnik
w.z. mgr inż. Mariusz Wiśnik
Zastępca Burmistrza

STRATEGIA
INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY OSTRZESZÓW
NA LATA 2008-2015

Listopad 2008

I. Wstęp.

1.1. Przebieg prac.

1.2. Cele, Zadania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008 – 2015.

II. Diagnoza społeczna.

2.1. Charakterystyka demograficzna Miasta i Gminy Ostrzeszów.

2.2. Rynek pracy na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów.

2.3. Stan pomocy społecznej i infrastruktury socjalnej.

2.4. Grupy szczególnego ryzyka zagrożone wykluczeniem społecznym.

- osoby uzależnione,
- osoby i rodziny dotknięte przemocą,
- przestępczość i osoby niedostosowane społecznie,
- długotrwale bezrobotni,
- osoby dotknięte niepełnosprawnością i długotrwale chore,
- problemy osób starszych,

2.5. Szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony na podstawie analizy SWOT.

2.6. Podsumowanie części diagnostycznej.

III. Budowa Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008 – 2015.

3.1. Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych,

3.2. Formułowanie celów strategicznych i celów szczegółowych strategii,

3.3. Monitoring i wdrażanie strategii.

IV. Zakończenie.

4.1. Uwagi końcowe.

I. Wstęp

1.1. Przebieg prac

Obowiązek wykonania i realizacji prezentowanego dokumentu nakłada na gminę ustawa o pomocy społecznej w art. 17 ust. 1 pkt 1 (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z dnia 12 marca 2004r. z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów nr 2/2008 z dnia 15 stycznia 2008r. (Załącznik nr 1) powołano zespół do spraw opracowania „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015”. W skład zespołu weszli przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek i organizacji działających na gruncie polityki społecznej. Dla potrzeb jak najszerszego zdiagnozowania występujących na naszym terenie problemów społecznych nawiązano współpracę z wieloma działającymi w Powiecie Ostrzeszowskim jednostkami m. in. Powiatowym Urzędem Pracy, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie itp. Głównym celem tak szeroko zakrojonych działań było przede wszystkim zebranie jak największej liczby danych, które na etapie opracowania jednoznacznie stanowiły o aktualności strategii.

Na podstawie § 4 wyżej cytowanego Zarządzenia Ośrodek Pomocy Społecznej opracował ankietę i dokonał wszelkich starań, aby działania w ramach tworzonego dokumentu trafiły do jak najszerszego forum społecznego. Wszelkie dokumenty powstające w ramach tworzonej strategii były udostępnione w siedzibie Ośrodka Pomocy, na stronach internetowych i w lokalnej prasie. Możliwość udziału, uczestnictwa wszystkich zainteresowanych stron w budowaniu i opiniowaniu powyższego dokumentu stanowiła podstawę przystąpienia do opracowania Strategii. W ten sposób udało się poprzez szeroko rozumiane konsultacje społeczne utrzymać uspołeczniony charakter dokumentu.

1.2. Cele, Zadania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008 – 2015.

Głównym celem opracowania Strategii jest dokonanie diagnozy problemów społecznych i stworzenie spójnego systemu współpracy z organizacjami, jednostkami samorządu terytorialnego. Wspólne działania i łączenie potencjałów na rzecz rozwiązywania problemów społecznych będzie skutkowało niwelowaniem kryzysów i poprawą warunków życia w mieście i gminie Ostrzeszów. Kolejnym istotnym wskaźnikiem powstającej strategii jest wskazanie głównych celów strategicznych, formułowanie zadań oraz projektowanie działań, które w najbliższej przyszłości zapewni budowę programów i projektów odpowiadających potrzebom.

Dokonano wszelkich starań, aby powstający dokument był spójny z „Narodową Strategią Spójności” - (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia), „Sektorowym Programem Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich”, „Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013” oraz istniejącymi dokumentami, programami powiatowymi i gminnymi.

Podstawowymi zadaniami Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych jest:

- diagnozowanie występujących na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów problemów społecznych,
- wytyczanie obszarów i grup społecznych szczególnie zagrożonych wykluczeniem
- sprawne budowanie i formułowanie celów strategicznych,
- wyznaczanie zadań niezbędnych do realizacji w określonym zakresie czasu,

Niezbędnymi elementami Strategii będzie jej monitoring i ustawiczna ocena sposobów jej wdrażania. Jako dokument otwarty i poddawany monitoringowi wszelkie założenia będą sprawdzalne po przez ocenę zgodności efektów końcowych.

II. Diagnoza społeczna.

2.1. Charakterystyka demograficzna Miasta i Gminy Ostrzeszów.

Gmina Ostrzeszów jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowej części województwa wielkopolskiego – powiat ostrzeszowski. Miasto jest położone na skraju Wału Trzebnickiego zwanego Wzgórzami Ostrzeszowskimi, ok. 25 km na południe od Ostrowa Wielkopolskiego.

Teren miasta i gminy stanowi powierzchnię 187,49 km² w tym miasto 12 km² tj. około 12% powierzchni powiatu ostrzeszowskiego. Z danych Wydziału Ewidencji Ludności (stan na dzień 31.12.2007r.) gminę Ostrzeszów zamieszkuje 23,962 tys. mieszkańców w tym samo miasto 14,843 tys.. Pod względem administracyjnym Gmina Ostrzeszów składa się z 22 sołectw:

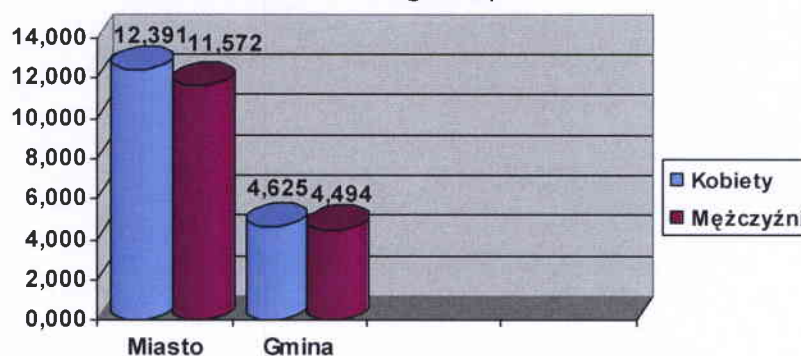
Tab. 1 Liczba mieszkańców gminy wg. Sołectw stan na 31.12.2007r.

Miejscowość	Liczba ludności*
Bledzianów	421
Jesiona	85
Kochłowy	327
Korpusy	165
Kotowskie	158
Kozły	96
Kuźniki	150
Marydół	317
Myje	268
Niedźwiedź	600
Olszyna	1003
Ostrzeszów	14,843
Potaśnia	264
Ostrzeszów – Pustkowie	521
Rejmanka	69

Rogaszyce	1346
Rojów	702
Siedlików	1124
Szklarka Myślniewska	426
Szklarka Przygodzicka	643
Turze	197
Zajączki	237

* wskazana liczba mieszkańców obejmuje osoby zameldowane na pobyt stały oraz czasowy stan na 31.12.2007r.

Wykres 1. Struktura ludności miasta i gminy Ostrzeszów

Tab. 2 Zestawienie liczby ludności w latach 2004 – 2007 w mieście Ostrzeszów i na terenie gminy.

Lp.	Dane	Ludność na terenie Ostrzeszowa stan na 31 grudnia							
		2004		2005		2006		2007	
		Miasto	Gmina	Miasto	Gmina	Miasto	Gmina	Miasto	Gmina
1.	Ludność	15.040	8.701	14.938	8.805	14.809	8.976	14.843	9.119
2.	W tym kobiety	7.869	4.387	7.810	4.446	7.755	4.546	7.765	4.625

Powyższe zestawienie wskazuje jednoznacznie, że zmiany naturalne w największym stopniu dotknęły miasto w latach 2005-2006. Liczba ludności z roku 2004 w mieście spadła o 231 osób i dopiero rok 2007 pokazuje niewielki wzrost. Tabel nr 3 i 4 ukazuje, iż niewielkie ogólne tendencje wzrostowe liczby ludności w ostatnich czterech latach są zasługą dość stabilnej i raczej wzrostowej tendencji w zmianach naturalnych mieszkańców gminy. Duży napływ ludności i wysokie

wskaźniki urodzeń w gminie pozwalają zachować ogólny wzrost w liczbie mieszkańców i niwelować straty, jakie przyniosły ruchy naturalne i migracje ludności miasta.

Tab. 3 Zmiany naturalne i migracje w mieście Ostrzeszów w latach 2004-2007.

Miasto Ostrzeszów				
Rok	2004	2005	2006	2007
Urodzenia	135	154	147	122
Zgony	111	113	107	118
Napływ ludności	492	493	437	609
Odływ ludności	68	109	86	78

Tab. 4 Zmiany naturalne i migracje w gminie Ostrzeszów w latach 2004-2007.

Gmina Ostrzeszów				
Rok	2004	2005	2006	2007
Urodzenia	105	97	123	112
Zgony	73	81	80	79
Napływ ludności	372	318	417	429
Odływ ludności	10	18	10	22

Podział ludności miasta i gminy Ostrzeszów wg. grup wiekowych w latach 2004 – 2007.

Rok 2004

Grupy: 0-3 lat 1.003

4-6 lat 772

7-12 lat 1.767

13-15 lat 1.141

16-18 lat 1.114

Osoby w wieku produkcyjnym / w tym kobiety: 15.428 / 7.893

Osoby w wieku poprodukcyjnym / w tym kobiety: 1.681 / 1.059

Osoby w wieku 80 lat i więcej / w tym kobiety 290: / 231

Rok 2005

Grupy: 0-3 lat 978

4-6 lat 799

7-12 lat 1.716

13-15 lat 1.058

16-18 lat 1.086

Osoby w wieku produkcyjnym / w tym kobiety: 15.671 / 8.011

Osoby w wieku poprodukcyjnym / w tym kobiety: 1.777 / 1.101

Osoby w wieku 80 lat i więcej / w tym kobiety: 344 / 271

Rok 2006

Grupy: 0-3 lat 1.003

4-6 lat 776

7-12 lat 1.666

13-15 lat 989

16-18 lat 1.113

Osoby w wieku produkcyjnym / w tym kobiety: 15.714 / 8.026

Osoby w wieku poprodukcyjnym / w tym kobiety: 1.863 / 1.139

Osoby w wieku 80 lat i więcej / w tym kobiety: 410 / 316

Rok 2007

Grupy: 0-3 lat 1.005

4-6 lat 763

7-12 lat 1.613

13-15 lat 926

16-18 lat 1.141

Osoby w wieku produkcyjnym / w tym kobiety: 16.063 / 8.197

Osoby w wieku poprodukcyjnym / w tym kobiety: 1.956 / 1.169

Osoby w wieku 80 lat i więcej / w tym kobiety: 494 / 375

Tab. 5 Struktura wiekowa mieszkańców miasta i gminy Ostrzeszów.

Zakres wieku /rok	2004	2005	2006	2007
Osoby w wieku przedprodukcyjnym	5.797	5.637	5.547	5.448
Osoby w wieku produkcyjnym	15.428	15.671	15.714	16.063
Osoby w wieku poprodukcyjnym	1.681	1.777	1.863	1.956

Z uogólnionych danych dotyczących struktury wiekowej wynika, że mimo ulegania ogólnokrajowym tendencjom „starzenia się społeczności” nadal miasto i gmina Ostrzeszów ulega tym procesom wolniej niż ma to miejsce w dużych aglomeracjach. Nadal zauważalny jest stosunkowo dość duży udział osób w wieku produkcyjnym w stosunku do osób pozostających przed lub po tym okresie.

Mieszkańcy z terenu gminy w znaczący sposób przyczyniają się do wzrostów, jakie są notowane w urodzeniach, a odpływ mieszkańców w dziale dotyczącym migracji wskazuje, że są to mieszkańcy, którzy nie zamierzają opuszczać swojego miejsca zamieszkania. Tereny te odnotowują od kilku lat dość wysokie napływy ludności w stosunku do miasta i jest to zauważalne w budownictwie jednorodzinnych i rozpoczętych przekształceniach użytków rolnych na tereny pod inwestycje budowlane.

To, co niepokoi i skłania do podejmowania już dzisiaj działań, to przybywająca liczba osób starszych. Z wykazu dotyczącego grup wiekowych dostrzegalne jest na przełomie ostatnich czterech lat zwiększająca się grupa osób po 80 roku życia z 290 do 494. Z analiz i danych Ewidencji Ludności wynika, że większą część tej grupy wiekowej stanowią kobiety. Z tego typu tendencją mamy do czynienia również w młodszych grupach wiekowych. Kobiety są również największą grupą osób bezrobotnych i o tym problemie będziemy pisali w dziale dotyczącym bezrobocia.

Z prognoz, jakie można założyć, którym ulegają przemiany demograficzne w kontekście kraju, województwa, powiatu wynika, że w najbliższych latach będziemy mieli do czynienia z:

- utrzymującym się niżem demograficznym (mniejsza liczba urodzeń) tzn. zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży.

- w strukturach miasta i gminy zwiększy się liczba osób w wieku produkcyjnym. Trudne do oszacowania procesy migracyjne (Układ z Schengen, projekty otwarcia rynku pracy dla obcokrajowców itp.) mogą znacząco wpłynąć na liczbę ludności w wieku produkcyjnym.

- kolejnym znaczącym procesem, będzie starzenie się społeczeństwa. Zwiększenie dostępności do służby zdrowia, zdrowy tryb życia itp. procesy będą miały znaczący wpływ na zwiększenie się ilości ludzi w wieku poprodukcyjnym. Efektem tych prognozowanych przemian stanie się zapotrzebowanie na nowoczesne, kompleksowe usługi socjalne. W szczególności mamy tu na myśli usługi opiekuńcze, specjalistyczne i rozbudowę infrastruktury, której głównym celem będzie organizacja i zapewnienie czasu wolnego dla w/w grupy osób.

Powyższa analiza i prognozy skłaniają do skonstruowania następujących wniosków;

- a) Należy wdrażać działania w kierunku wspierania przedsiębiorczości w gospodarce rynkowej, wzrost ilości miejsc pracy i aktywne pozyskiwanie znaczących inwestorów (strategicznych) winno odpowiadać potrzebom rosnącej liczbie osób w wieku produkcyjnym, które przez aktywne formy zatrudnienia realizują się zawodowo.
- b) Oczekiwane są zmiany dotyczące wzrostu i rozwoju ilości usług socjalnych oraz modernizacji i rozszerzenia istniejących placówek typu Dzienny Dom Pomocy Społecznej. Profesjonalne działania kadry powołanej do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej należy

wspierać przez działalność wolontariuszy i organizacji pozarządowych. Czytelne i programowe zasady wsparcia organizacji pozarządowych pozwolą na zapewnienie realizacji niezbędnych-oczekiwanych projektów.

- c) Odpowiedzią na powstawanie grup, ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym, winno stać się reaktywowanie i wspieranie osób tworzących kluby, zrzeszenia, spółdzielnie itp. Inicjowanie działalności tego typu grup pozwala na wzmocnienie społeczności lokalnej i realizację zadań samopomocowych.
- d) Niezbędne jest tworzenie międzysektorowych koalicji wielu podmiotów. Partnerstwa pozwalające szybko identyfikować i reagować na zagrożenia będą w stanie rozwiązywać i łagodzić oraz zapobiegać nowym problemom społecznym.
- e) Szeroko zakrojone działania integracyjne pozwolą osobom zainteresowanym wzmacniać sferę społeczną w każdej dziedzinie życia codziennego.

2.2. Rynek pracy na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów.

Szybki rozwój ekonomiczny ostatnich kilku lat sprzyja wzrostowi zatrudnienia, a zarazem ograniczeniu skali ubóstwa, jednak z obserwacji i wielu opracowań wynika, że nie usuwa go trwale. Z tego typu tendencjami spotykamy się w całym kraju i regionie. Wyraźnie jest to okres, w którym należy modernizować instrumentarium przeciwdziałania przyczynom oraz następstwom bezrobocia¹.

Poniżej na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie postaramy się przeanalizować poziom i strukturę bezrobocia na terenie miasta i gminy Ostrzeszów w latach 2004 – 2007r

Tab. 6 Poziom i struktura bezrobocia na terenie miasta i gminy Ostrzeszów w latach 2004-2007r.

L.p.	Miasto i Gmina OSTRZESZÓW	2004	2005	2006	2007
1.	Ogółem bezrobotnych	1548	1124	674	634
2.	Bezrobotne kobiety	780	678	514	469
3.	Bezrobotni w mieście	984	709	448	411
4.	Bezrobotni na wsi	564	415	226	223
5.	Bezrobotni z prawem do zasiłku	227	217	134	167
6.	Bezrobotni bez prawa do zasiłku	1321	907	540	467
7.	Niepełnosprawni bezrobotni	Brak danych	53	61	54
8.	Bezrobotni w wieku do 25 lat	Brak danych	269	168	150
9.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Brak danych	169	105	116
10.	Długotrwale bezrobotni	640	563	320	225

Z zaobserwowanych tendencji tzw. płynności bezrobocia – napływ i odpływ-wynika, że ostatnie lata zdecydowanie świadczą o spadku bezrobocia. Problem jednak zostaje i jest szczególnie widoczny wśród

¹ M. Jarosz, Wykluczeni – Wymiar społeczny, materialny i etniczny, Instytut Studiów Politycznych PAN 2008

kobiet oraz osób niepełnosprawnych. Bezrobocie w Ostrzeszowie jest dość przewidywalne i w ostatnich latach jedynie okres jesienny, czyli zakończenie prac sezonowych i zakończenie prac w Leoni Autokabel Polska Sp. z o.o. (koniec trwania umów) wpływało na wzrost bezrobotnych. Największe spadki liczby bezrobotnych niestety nie dotyczyły w ostatnich latach terenu gminy Ostrzeszów. Sąsiadujące gminy tj. Czajków, Kobyla Góra czy Grabów nad Prosną odnotowywały największe spadki bezrobocia. Gmina i miasto Ostrzeszów w kwestiach bezrobocia posiada w ostatnich latach podobne wskaźniki do innych gmin tzn. większość osób bezrobotnych na naszym terenie to osoby rejestrujące się po raz kolejny. Nadal przeważającą liczbą jest ilość bezrobotnych bez prawa do zasiłku np. w roku 2007 to 467, co stanowi ponad 70% ogółu bezrobotnych. Intensywne działania podejmowane przez służby zatrudnienia – pośrednictwa pracy przynosiły w ostatnich latach różne efekty np. w roku 2006 zgłoszono ponad 2367 ofert pracy to jest o 351 więcej niż w roku 2005. Natomiast rok 2007 przyniósł 266 ofert mniej od poprzedniego. Nadal prym w kierowaniu ofert do Urzędu pracy stanowi sektor prywatny i ten wskaźnik utrzymuje się od kilku lat. 2007rok to blisko 85,9% ofert pracy z sektora prywatnego w stosunku do całości potrzeb zgłaszanych do Urzędu.

Z zaobserwowanych potrzeb pracodawców z terenu miasta i gminy Ostrzeszów największe występują w zawodach: murarzy, cieśli, monter konstrukcji stalowych, monter rusztowań itp. Odpowiedzią na powyższe, winna się stać większa skuteczność w dostosowaniu kierunków kształcenia we wszystkich typach szkół. Planowanie kierunków kształcenia zawodowego wymaga od szkoły i instytucji współpracujących śledzenia i analizowania sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy w oparciu o raporty i statystyki Powiatowego Urzędu Pracy i Wielkopolskiego Urzędu Pracy.

Podkreśla się w wielu opracowaniach potrzebę prowadzenia badania losów i przydatności zawodowej absolwentów, które powinno się stać działaniem powszechnym i obowiązkowym.

Wskazane powyżej dane skłaniają do wysunięcia następujących wniosków;

- a) Zwiększenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji, jako czynnika o coraz większym znaczeniu, zarówno dla rozwoju zawodowego osób, jak i konkurencyjności lokalnego rynku pracy.
- b) Zwiększenie znaczenia polityki kształcenia ustawicznego na poziomie powiatu. Odpowiadające potrzebom zachodzących procesów gospodarczych.
- c) Propagowanie walki z dyskryminacją na rynku pracy w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji społecznej.
- d) Dostosowywanie i wzmocnienie systemu szkolnictwa zawodowego do warunków lokalnego rynku pracy.
- e) Aktywizacja lokalnych partnerów do współdziałania na rzecz osób bezrobotnych.
- f) Tworzenie i wsparcie w tworzeniu nowych możliwości rozwoju zawodowego „Kluby Integracji Społecznej”, „Spółdzielnie Socjalne” itp.
- g) Istotne zwiększenie wydatków na realizację projektów, programów mających na celu przeciwdziałanie bezrobociu i podnoszenie kwalifikacji wśród mieszkańców naszej gminy.

2.3. Stan pomocy społecznej i infrastruktury socjalnej.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. pomoc społeczna, jako element polityki społecznej państwa ma za zadanie wspomagać osoby i rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Mimo poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy, proces względnej pauperyzacji wśród grup szczególnego ryzyka nadal istnieje. Środowiska, które dotychczas borykały się z licznymi problemami min. bezrobocie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełnosprawność itp. dzięki zatrudnieniu nie odmieniły swojego losu. Nadal w rozwiązywaniu codziennych problemów, zaspakajaniu niezbędnych potrzeb wymagają wsparcia i pomocy. Powyższe stwierdzenie potwierdza się w działalności innych instytucji i placówek działających na gruncie polityki społecznej, gdzie jest obserwowalny w ostatnim czasie spadek liczby korzystających. Natomiast klienci pozostający w tzw. systemie to osoby, które dotyka kilka, trudnych do pełnej diagnozy problemów społecznych. Trudnych szczególnie z uwagi na ukrywanie ich przez klientów, lub nie utożsamianie się z nimi. Często pracownicy socjalni podczas tworzenia wywiadu napotykają na sytuację, z której wynika, że udokumentowaną przyczyną trudnej sytuacji jest np. bezrobocie, a z obserwacji i wnikliwej diagnozy wynika, że jest to problem wtórny u podstaw, którego leży bezradność, niska samoocena i pogłębiające się uzależnienie.

Większość z dzisiejszych środowisk, kierujących swoje kroki do pomocy społecznej to środowiska wieloproblemowe i szczególnie narażone na zjawisko wykluczenia. Z przeprowadzonych w ramach prac nad strategią ankiet jednoznacznie wynika, że mieszkańcy miasta i gminy Ostrzeszów za główne problemy z jakimi się spotykają - wskazują; ubóstwo, alkoholizm, bezrobocie ale i podkreślają w wypowiedziach opisowych, że problem bezrobocia jest nadużywany, a rejestracja w PUP jest niekiedy niezbędna do ubezpieczenia bo

pracują na „czarno” w kraju i za granicą. Mieszkańcy wskazują w ankietach na zagrożenia, które w ich odczuciach stanowią potencjalne niebezpieczeństwo. Upatrują go w rosnącej przestępczości, negatywnych zachowaniach młodzieży i braku działań prewencyjnych na wsiach. Opisowe odpowiedzi potwierdzają wielość zauważanych nieprawidłowości oraz grupy, których to dotyczy. Śmiecenie i niszczenie mienia, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych oraz gromadzenie się młodzieży przyjezdnej w czasie godzin lekcyjnych (parki, alejki, inne okolice - jest wskazywane, jako zjawiska negatywne-niepożądane.) Mniejsze, lecz zauważone zostały problemy osób borykających się długotrwałą chorobą oraz niepełnosprawnością. W większości opracowań, publikacji, a nawet po samych ogłoszeniach w prasie lokalnej można zauważyć, że problemem z brakiem lokali mieszkalnych staje się głównym determinantem, mającym również swe odzwierciedlenie w migracji i napływie mieszkańców.

Poniżej w formie tabelarycznej postaramy się przedstawić kilka ujęć dotyczących zagadnień pomocy społecznej z terenu miasta i gminy Ostrzeszów. (Zakres lat 2004r.-2007r.)

Tab. 7 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2004-2007.

Liczba rodzin / rok*	2004	2005	2006	2007
Pomoc ze strony Ośrodka Pomocy	1.009 tj. 2.702 osoby	998	1008	911
Dodatki Mieszkaniowe	581	554	508	426
Świadczenia rodzinne	938	1.670	1.873	1735
Dzienny Dom Pomocy Społecznej	200	200	232	203
Środowiskowy Dom Samopomocy	30	38	36	38
Kłeska suszy	-	-	301	-
Program „PEAD”	-	-	453 rodziny	1.525 osób

*Powyższe dane wygenerowano na podstawie rocznych sprawozdań M-G OPS.

Tab.7 Koszty obsługi świadczeń pomocy społecznej w latach 2004r.-2007r.

L.p.	Wyszczególnienie	2004		2005		2006		2007	
		Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.
1.	Ogółem	732.853	732.853	755.000	755.000	837.325	836.820	854.071	852.463
W tym:									
2.	Budżet Gminy	412.853	412.853	455.100	455.100	510.425	509.920	527.971	526.363
3.	Budżet Wojewody	320.000	320.000	299.900	299.900	326.900	326.900	326.100	326.100

Kwoty w tabelach zostały zaokrąglone do pełnych złotych. Podano w tysiącach złotych 00/100.

Zauważalny jest w ostatnich latach spadek (w stosunku do ogółu potrzeb) nakładów na obsługę świadczeń z pomocy społecznej szczególnie w dziale po stronie środków z budżetu Wojewody. Niski poziom dofinansowania ze strony Wojewody spowodował wzrost wydatków po stronie gminy i na przełomie ostatnich czterech lat jest to kwota rzędu 113.510,00 zł. Tylko dzięki zwiększonym nakładom z budżetu gminy Ośrodek Pomocy mógł realizować zadania na poziomie adekwatnym do występujących potrzeb. Należy, bowiem pamiętać, że nieadekwatna pomoc do występujących potrzeb, wzbudza frustrację wśród osób znajdujących się w trudnej sytuacji i uniemożliwia realizację zadań i celów pomocy społecznej. Istotnym dla sprawy jest fakt, że braków finansowych nie da się przełożyć na ilość podejmowanych, prowadzonych i rozstrzyganych postępowań, mając na uwadze zawsze wysoką jakość owych działań.

Na rosnące wydatki w sferze pomocy społecznej istotny wpływ miała ustawa z 12 marca 2004r., która wskazując nowe modele działania i pracy wniosła również obciążenia finansowe min. w II dziale dotyczącym świadczeń. Przeniesienie natomiast nowych zobowiązań na gminy min. ponoszenia odpłatności za pobyt w domach pomocy stało się w ostatnich latach największym obciążeniem i z uwagi na przemiany demograficzne tendencje te mają wartości rosnące. Należy zaznaczyć, że środki finansowe, które są zaangażowane na realizację tego typu zadań ulegają wielu czynnikom-zmiennym, które są trudne do przewidzenia i weryfikacji. Bezpiecznym rozwiązaniem jest posiadanie

w planach budżetowych na ten cel środków, które można by uruchomić w doraźnych, wymagających tego sytuacjach.

Tab. 8 Informacja z wybranych typów świadczeń w okresie 2004–2007r.

Rok	2004	2005	2006	2007
I. Poradnictwo specjalistyczne				
1. Liczba rodzin	234	315	265	218
2. Liczba osób w rodzinach	753	1005	606	616
II. Sprawienie pogrzebu				
1. Liczba osób	1	1	1	0
2. Liczba rodzin	1	1	1	0
3. Liczba osób w rodzinach	3	1	1	0
III. Usługi opiekuńcze				
1. Liczba osób	37	47	50	61
2. Liczba rodzin	35	46	49	58
3. Liczba osób w rodzinach	41	53	56	74
IV. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi				
1. Liczba osób	9	11	14	20
2. Liczba rodzin	9	11	14	20
3. Liczba osób w rodzinach	15	17	20	30

Powyższe dane wskazują na rosnące potrzeby w zakresie realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Dane te odpowiadają demograficznym przemianom, które odnotowaliśmy w dziale II Diagnoza społeczna „starzenie się społeczności lokalnej”. Wnioski świadczące o potrzebie rozwoju infrastruktury i nowoczesnych form świadczonych usług dla tej grupy społecznej jest niezbędne. Przy możliwości zaoferowania całej palety nowoczesnych i profesjonalnych usług dla osób starszych i długotrwale chorych można rozwiązać również kolejny istotny problem tzn. utrzymać w/w osoby w rodzinie i środowisku lokalnym, a tym samym olbrzymie wydatki na pobyt w domach pomocy przenieść na wielość, ilość i jakość świadczonych usług.

Tab. 9 Podział na zadania w ilościach, wartościach z wyszczególnieniem lat 2004-2007r.

Rok Zadania	2004		2005		2006		2007	
	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zadania zlecone w tym:								
Zasiłki Stałe	296	90.930	325	103.020	393	134.679	449	150.236
Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze	8.566	95.939	8.810	98.672	11.169	125.093	13.937	123.203
Zadania własne w tym:								
Zasiłki Okresowe	905	111.600	1.552	251.855	1.453	246.710	1.520	278.700
Schronienie	505	4.960	730	7.248	1.218	13.304	645	6.672
Posiłki	59.163	142.142	78.175	189.390	81.453	214.662	85.874	233.392
Usługi Opiekuńcze	28.047	213.157	28.043	231.876	31.572	246.262	38.713	289.960
Zasiłki Celowe na pokrycie zdarzeń losowych ...	-	-	1	700	3	1.700	3	1.150
Zasiłek Celowy na bilet kredytowany	-	-	1	42	-	-	-	-
Zasiłki Celowe i w naturze	X	293.057	X	233.769	X	396.624	X	355.690
Specjalne Zasiłki Celowe	163	37.125	187	38.270	258	55.906	249	59.380
Sprawienie pogrzebu	1	1.360	1	1.395	1	1.198	-	-

W ramach funkcjonowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie podejmowane są liczne działania z zakresu pomocy społecznej. Poniższe dane obrazują zakres i liczbę podejmowanych zadań.

Tab. 10 Liczba rodzin na terenie Gminy Ostrzeszów w latach 2004-2007.

	Rok 2004			Rok 2005			Rok 2006			Rok 2007		
	Liczba rodzin zastępczych.	Liczba rodzin z terenu Gminy Ostrzeszów.	Liczba dzieci z terenu Gminy Ostrzeszów umieszczonych w rodzinie zastępczej.	Liczba rodzin zastępczych.	Liczba rodzin z terenu Gminy Ostrzeszów.	Liczba dzieci z terenu Gminy Ostrzeszów umieszczonych w rodzinie zastępczej.	Liczba rodzin zastępczych.	Liczba rodzin z terenu Gminy Ostrzeszów.	Liczba dzieci z terenu Gminy Ostrzeszów umieszczonych w rodzinie zastępczej.	Liczba rodzin zastępczych.	Liczba rodzin z terenu Gminy Ostrzeszów.	Liczba dzieci z terenu Gminy Ostrzeszów umieszczonych w rodzinie zastępczej.
Spokrewnione	39	16	21	35	14	16	34	13	13	50	17	18
Nie spokrewnione	9	6	0	10	7	0	11	7	0	10	7	0
Ogółem	48	22	21	45	21	16	45	20	13	40	24	18

Źródło: PCPR 0718-11/08

W 2007 roku szkoleniem dla rodzin Zastępczych PRIDE objęto 5 rodzin. W chwili obecnej żadna z rodzin nie zgłasza gotowości do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Tab. 11 Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

	Rok 2004			Rok 2005			Rok 2006			Rok 2007		
	Liczba miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej	Liczba osób umieszczonych w placówce	Liczba osób oczekujących na umieszczenie	Liczba miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej	Liczba osób umieszczonych w placówce	Liczba osób oczekujących na umieszczenie	Liczba miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej	Liczba osób umieszczonych w placówce	Liczba osób oczekujących na umieszczenie	Liczba miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej	Liczba osób umieszczonych w placówce	Liczba osób oczekujących na umieszczenie
Ogółem	40	3	69	34	24	18	34	17	42	34	18	51

Źródło: PCPR 0718-11/08

Z prezentowanych powyżej danych wynika, że po roku 2005 liczba osób oczekujących na umieszczenie wzrasta natomiast liczba miejsc utrzymuje się na tym samym poziomie. Liczne zmienne oraz sam przebieg postępowania dotyczącego umieszczenia jest bardzo zróżnicowany i zindywidualizowany, co wymiennie wpływa na dane liczbowe przedstawione powyżej.

Tab. 12. Liczba dzieci uczestniczących w działalności świetlic środowiskowych na terenie naszej Gminy oraz liczba miejsc w świetlicach

	Rok 2004			Rok 2005			Rok 2006			Rok 2007		
	Liczba świetlic na terenie Gminy Ostrzeszów	Liczba osób korzystających z placówki	Liczba miejsc w placówce	Liczba świetlic na terenie Gminy Ostrzeszów	Liczba osób korzystających z placówki	Liczba miejsc w placówce	Liczba świetlic na terenie Gminy Ostrzeszów	Liczba osób korzystających z placówki	Liczba miejsc w placówce	Liczba świetlic na terenie Gminy Ostrzeszów	Liczba osób korzystających z placówki	Liczba miejsc w placówce
Ogółem	2	115	130	3	120	140	3	125	156	2	17	20

Źródło: PCPR 0718-11/08

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Poniższe dane ukazują zakres podejmowanych działań.

Tab. 13 Liczba osób (rodzin) z terenu gminy Ostrzeszów objętych pomocą z zakresu interwencji kryzysowej w latach 2004-2007.

2004	2005	2006	2007	Ogółem
58	84	349	384	875

Źródło: PCPR 0718-11/08

Liczba osób – sprawców przemocy, wobec których podejmowano czynności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2007 roku wyniosła 17 we wcześniejszych latach nie podejmowano wobec sprawców działań wspierających, a jedynie kierowano wnioski o wszczęcie postępowania karnego oraz o zobowiązania do leczenia odwykowego.

Tab. 14 Liczba osób objętych pomocą psychologiczno-terapeutyczną z zakresu interwencji kryzysowej.

2006	2007	Ogółem
179	255	434

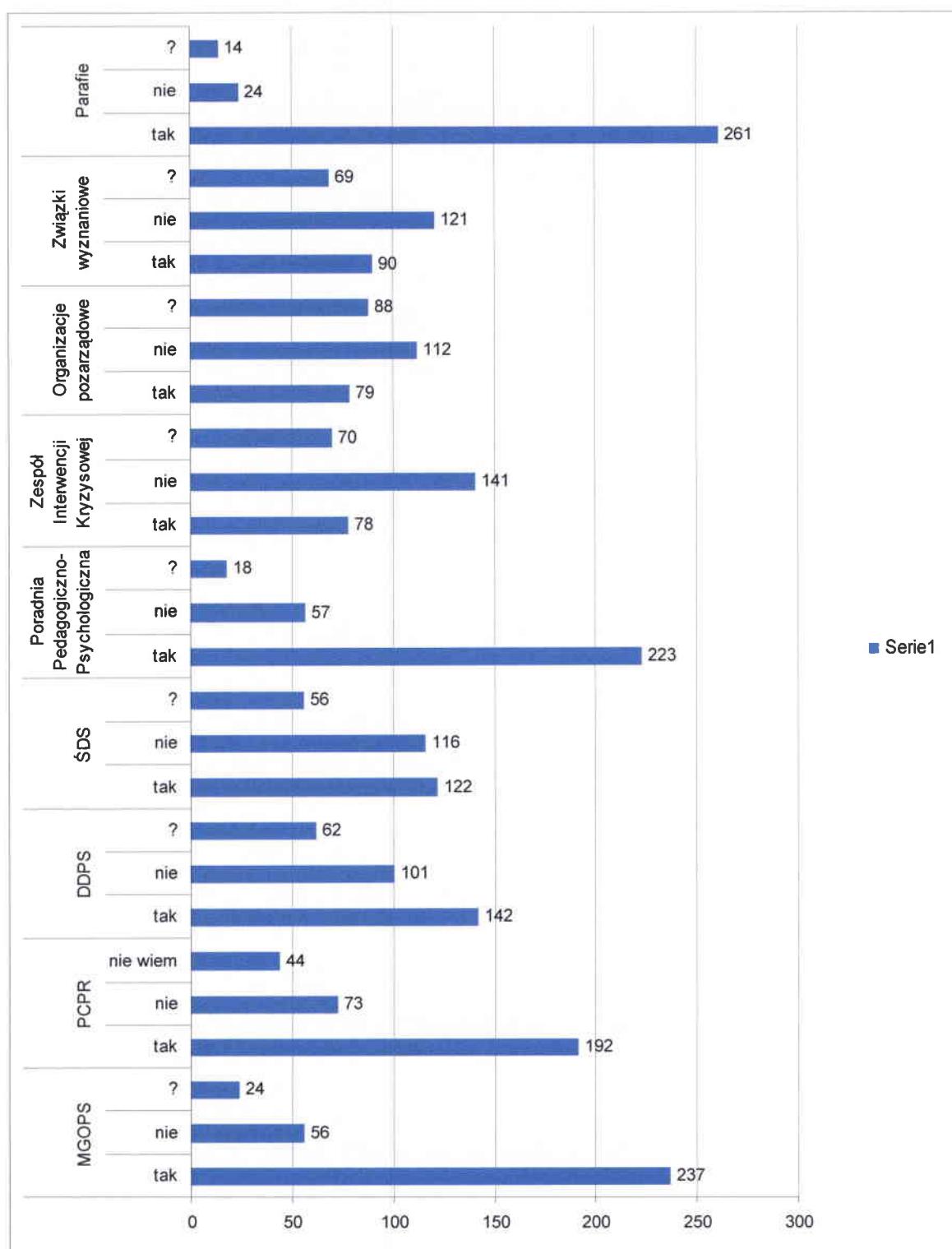
Źródło: PCPR 0718-11/08

Z danych, jakie posiadamy z Komendy Powiatowej Policji w Ostrzeszowie wynika, że liczba „Niebieskich Kart” w środowiskach dotkniętych przemocą systematycznie wzrasta. Ogólnie zagadnienie przemocy nabiera na sile, o czym mogą świadczyć doniesienia prasowe i medialne przekazy. Wprowadzono wiele nowych form zapobiegania przemocy rodzinnej i pogłębiającym się zjawiskom znęcania, lecz na efekty tych działań musimy jeszcze czekać i monitorować zjawiska występujące lokalnie. (Pozostałe dane z KPP w Ostrzeszowie w podrozdziale – przestępczość i osoby niedostosowane społecznie.)

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że zjawisko przemocy jest najgroźniejszym z dysfunkcji, jakie napotykamy wśród naszych mieszkańców i zaradzić temu może tylko szybka, profesjonalna oraz kompleksowa działalność jednostek do tego powołanych. Nie mniej ważne są działania kierowane do mieszkańców naszego regionu, które mogą służyć zwiększeniu świadomości o opisywanym zagrożeniu. W naszej codziennej pracy Ośrodka napotykamy wielokrotnie na trudy związane z zapewnieniem bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym. Z jednej strony nie ma na terenie naszego powiatu Schroniska dla ofiar przemocy, a z drugiej strony trwające postępowania wielokrotnie powodują, że sprawca przemocy pozostaje w miejscu zamieszkania - gdy np. matka z małoletnimi dziećmi musi szukać schronienia

instytucjonalnego. (Trwają prace nad zmianą zapisów ustawowych regulujących te kwestie).

Wyniki ankiety: Pyt nr 1 Czy zna Pani/Pan działające na terenie miasta i gminy Ostrzeszów instytucje / organizacje zajmujące się rozwiązywaniem problemów społecznych?

? NIE WIEM.

Infrastrukturę pomocy społecznej na terenie miasta i gminy Ostrzeszów tworzą poniższe jednostki, a oto ich krótka charakterystyka.

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie, do którego należy w szczególności realizacja zadań socjalnych w gminie oraz ustalanie uprawnień do świadczeń i ich przyznawanie. Ośrodek zajmuje się min. analizą zjawisk wywołujących zapotrzebowanie na pomoc społeczną i tworzeniem, rozbudową infrastruktury socjalnej. Z uwagi na ilość zadań przypisanych Ośrodkom przez ustawodawcę, jest to pierwsze miejsce do, którego osoby w trudnej sytuacji życiowej zgłaszają się o wsparcie.

W ramach Ośrodka funkcjonują następujące sekcje;

- Dział pracy socjalnej, w skład tego zespołu wchodzi 9 pracowników socjalnych (Załącznik nr 1 Teren działania pracowników socjalnych) oraz jedna osoba - koordynator. Głównym zadaniem tego działu jest prowadzenie pracy socjalnej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, zbieranie i opracowanie dokumentów służących do przyznania lub odmowy pomocy, współpraca z instytucjami i organizacjami na szczeblu ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym. Pracownicy socjalni współrealizują zadania z zakresu programów europejskich, oraz inicjują wśród społeczności lokalnej zadania samopomocowe i obywatelskie.
- Dział realizacji pomocy, do zadań, którego należy głównie opracowanie decyzji administracyjnych dotyczących przyznania lub odmowy pomocy, sporządza bilans potrzeb niezbędnych do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, opracowuje zaangażowanie środków finansowych i nadzoruje prawidłowość wykorzystania budżetu. W składzie znajdują się min. 2 pracownicy sekcji świadczeń, 1 kasjerka, 2 pracownicy księgowości.
- Dział dodatków mieszkaniowych, ten składający się z dwóch osób zespół zajmuje się zbieraniem i opracowaniem dokumentacji niezbędnej do przyznania decyzji administracyjnych, sporządza bilans potrzeb

środków finansowych na dodatki mieszkaniowe i analizuje obciążenia występujące w mieście i gminie Ostrzeszów.

- Dział świadczeń rodzinnych zajmuje się przyjmowaniem wniosków, wydawaniem decyzji, zaświadczeń i innych dokumentów potwierdzających prowadzone postępowania. Opracowuje bilans potrzeb, prowadzi systematyczne zaangażowanie środków na realizację zadań. Powstał i funkcjonuje w strukturach Ośrodka od 2004 roku.

W strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują dwie jednostki wsparcia tj;

Dzienny Dom Pomocy Społecznej na ul. Pocztowej 2, 63-500 Ostrzeszów. Placówka realizuje zajęcia w trybie dziennym o charakterze kulturalno-oświatowym, a osiągnięcia min. Zespołu „DUŻE SERCA” są znane większości dzięki występom okolicznościowym. Grupa osób w tym emeryci-renciści, osoby niepełnosprawne i inni otrzymują w ramach funkcjonowania placówki posiłki w liczbie około 200 dziennie. Wielką bolączką, którą od lat podkreślają „Domownicy” jest brak możliwości realizacji zajęć terapeutycznych – brak pracowni plastycznej, rehabilitacyjnej, muzycznej itp. Placówka w najbliższych latach wymaga reorganizacji i rozbudowy zgodnie z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami.

Środowiskowy Dom Samopomocy na ul. Kościuszki 2, 63-500 Ostrzeszów działa na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia tych osób, podnoszenia poziomu ich zaradności życiowej, sprawności psychofizycznej i prawidłowego funkcjonowania w społeczności lokalnej. Placówka jest olbrzymim odciążeniem dla rodzin, u których członkowie cierpią na zaburzenia psychiczne. Pozwala im min. podejmować zatrudnienie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Placówka posiada liczne pracownice terapeutyczne i objęta jest wsparciem psychologa. Obecnie zlikwidowano wszelkie bariery architektoniczne i funkcjonalne, a liczba osób, które mogą korzystać z placówki wzrosła do 40. Przygotowania do projektowanych przez ustawodawcę standardów zostały na dzień dzisiejszy osiągnięte, jednak podnoszenie

jakości usług i dbałość o zachowanie wszelkich norm jest procesem ustawicznym.

Osoby długotrwale i ciężko chore oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi otrzymują z Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. (ilości korzystających i liczba świadczeń jest prezentowana w tabeli nr 9). Realizatorami w/w usług są organizacje lub firmy wybierane na podstawie ogłoszonych zgodnie z Ustawą prawo zamówień publicznych przetargów nieograniczonych.

Jednostki Powiatowe działające w sferze polityki społecznej.

*Uchwałą Nr IV/21/98 Rady Powiatu w Ostrzeszowie z dnia 30 grudnia 1998r. powstało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm) jest jednostką organizacyjną wykonującą zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej.

W skład Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie wchodzi następujące działy i instytucje:

1. Dział Organizacyjny i Instytucji Pomocy Społecznej
2. Dział Księgowości
3. Dział Metodyczny
4. Dział - Ośrodek Interwencji Kryzysowej
5. Dział do Spraw Osób Niepełnosprawnych (Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego)
6. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
7. Świetlica Środowiskowa

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie kieruje Dyrektor powoływany i odwoływany przez Zarząd Powiatu w Ostrzeszowie. Dyrektor organizuje i koordynuje całokształt

działalności PCPR oraz jest odpowiedzialny za jego działalność zgodnie z zasadą jednoosobowego kierownictwa.

Dyrektor PCPR w Ostrzeszowie zarządza PCPR przy pomocy Głównego Księgowego PCPR oraz Kierowników komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk. Strukturę poszczególnych stanowisk ustala Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie z uwzględnieniem potrzeb i możliwości finansowych, po zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu w Ostrzeszowie. Pracownicy zatrudnieni w poszczególnych Działach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie oraz Świetlicy Środowiskowej podlegają służbowo bezpośrednio Dyrektorowi PCPR w Ostrzeszowie. Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrzeszowie kieruje Przewodniczący Powiatowego Zespołu. Pracownicy zatrudnieni w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrzeszowie podlegają służbowo bezpośrednio Staroście Ostrzeszowskiemu. Świetlica środowiskowa jest placówką opiekuńczo-wychowawczą działającą na bazie majątku PCPR. Jednostki organizacyjnie podległe PCPR w Ostrzeszowie:

Dom Pomocy Społecznej w Kobylej Górze.

Dom Pomocy Społecznej w Kochłowach.

Dom Pomocy Społecznej w Marszałkach.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Doruchowie.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Ostrzeszowie.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Kuźnicy Grabowskiej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Pisarzowicach.

Dom Dziecka w Ostrzeszowie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Doruchowie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kuźnicy Grabowskiej.

Sieć świetlic środowiskowych na terenie powiatu.

Zakład Aktywności Zawodowej w Książenicach.

2.4. Grupy szczególnego ryzyka, zagrożone wykluczeniem społecznym.

Osoby uzależnione.

Z obecnych opracowań i wieloletnich badań naukowców zajmujących się problematyką zdrowia publicznego wynika, że jedną z najpoważniejszych kwestii społecznych będących powodem problemów osobistych i rodzinnych są uzależnienia. Prowadzą one do utraty zdrowia oraz rodzą takie problemy jak: długotrwałe choroby, niepełnosprawność, przemoc, rozpad rodzin, przestępczość, itp. Brak jest na terenie miasta i gminy Ostrzeszów opracowań, które w pełni diagnozują problemy związane z uzależnieniami. Zebranie danych dotyczących porad w poradniach, prowadzonych postępowań przez Policję itp. nie oddaje rzeczywistych problemów związanych z uzależnieniami. Na taki raport bezwzględnie jest potrzeba zebrania danych, które wskażą min.; ogół dorosłej populacji osób uzależnionych, liczbę dorosłej populacji osób nadużywających alkoholu, liczbę osób, które są współuzależnione, jaka jest liczba dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem uzależnienia i ostatecznie, jaki jest rozmiar przemocy rodzinnej wśród tych rodzin.

Jednym z powodów utrudnionej diagnozy tego problemu w skali lokalnej, jak i ogólnokrajowej jest fakt, że problem ten jest często ukrywany i osoby – rodziny, których on dotyczy nie utożsamiają się z nim. Najczęściej o powadze problemu dowiadujemy się, kiedy zachodzą pierwsze konflikty z prawem, kiedy dzieci są pozbawione właściwej opieki, a życie rodzinne dotyka głębokie ubóstwo.

Koszty, jakie niosą ze sobą uzależnienia są olbrzymie, a konieczność udzielenia pomocy regulowana jest wieloma ustawami, rozporządzeniami. Skalę problemu wskazują min. wartość pomocy rodzinom z problemem alkoholowym pochodząca z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, liczba interwencji Policji, Zespołu Kuratorskiego, Zespołu Interwencji Kryzysowej, ilość świadczeń udzielonych w Poradni Uzależnień. Największe koszty generuje utrzymanie i ratowanie zdrowia osób uzależnionych i jest to tendencja

utrzymująca się w całym kraju na najwyższym poziomie. Rosnąca liczba wyjazdów związanych z pomocą lekarską dla osób pod wpływem alkoholu, wyjazdów reanimacyjnych, wyjazdów zespołów ratunkowych, interwencje w sprawach zatruc alkoholowych stanowią olbrzymie nakłady finansowe i grom prac logistycznych wszystkich w/w instytucji działających w ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej.

Z „Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów na rok 2008” stanowi diagnozę problemów i opis działań, jakie zamierzenia mają być zrealizowane w tym roku. Dokument powyższy wskazuje kilka organizacji - jednostek ściśle działających na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin min.;

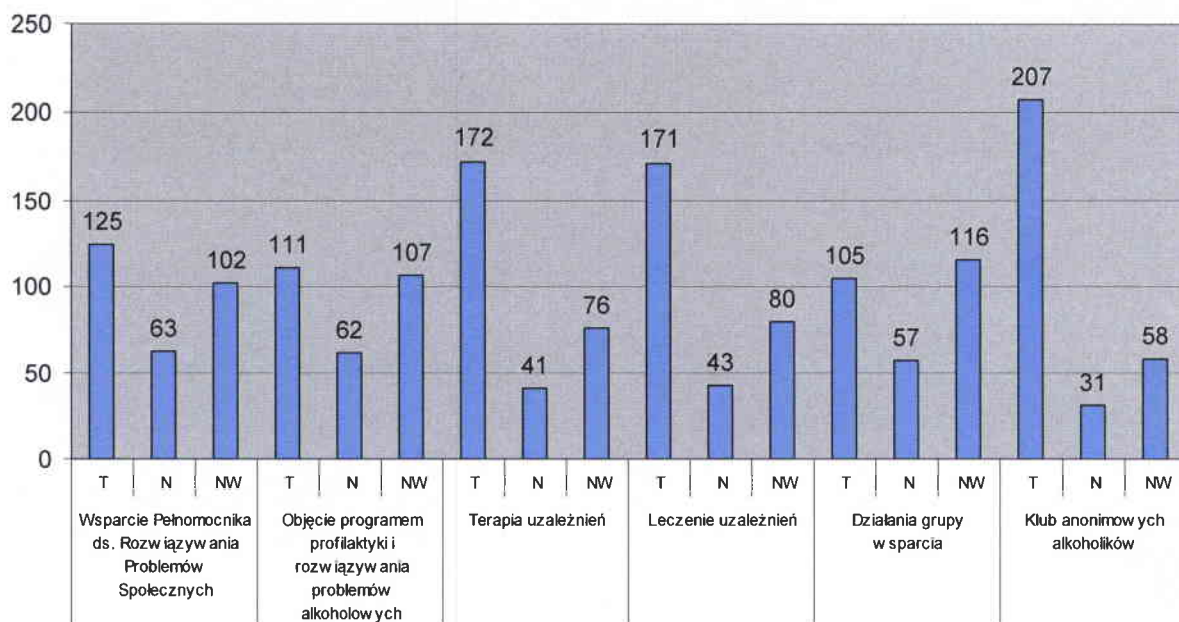
- ☐ Powołaną przez Burmistrza Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.
- ☐ Grupa AA „BASZTA”
- ☐ Grupa AI-Anon „BASZTA”
- ☐ Klub Abstynenta
- ☐ Ośrodek Pomocy Psychologicznej i Terapii Uzależnień „REMEDIUM”

Z poniżej zaprezentowanej tabeli opracowanej na podstawie odpowiedzi mieszkańców wynika, że do najbardziej znanych form pomocy/wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin należą;

- 1) 207 osób wskazało Klub Anonimowych Alkoholików.
- 2) 172 osoby zna terapię uzależnień, jako formę pomocy.
- 3) 171 osób widzi wsparcie dla uzależnionych w leczeniu odwykowym.

Pozostałe odpowiedzi ankietowanych były (kolejno wg. ilości odpowiedzi) skierowane na wsparcie i pomoc, którą świadczy Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wprowadzane programy profilaktyczne. Działania grup wsparcia są również wskazane, jako źródło pomocy jednak podobnie jak wszystkim odpowiedziom towarzyszy duża ilość odpowiedzi „NIE WIEM”, co świadczy o braku informacji, promocji i znajomości oferowanej pomocy.

Jakie są znane Pani/Panu formy pomocy/wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin na terenie miasta i gminy Ostrzeszów?

Główne cele i działania strategiczne w tym obszarze to:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Działalność punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, jako miejsce doraźnej pomocy, informacji, interwencji.
3. Współpraca z poradnią leczenia uzależnień dla osób z problemem alkoholowym i używających środki psychoaktywne w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii – szeroko zakrojone działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Osoby i rodziny dotknięte przemocą.

W coraz większym stopniu jesteśmy bombardowani informacjami o śmierci małego dziecka lub samobójstwie dorosłego członka, jakiejś rodziny, a następnie potwierdzają się wiadomości o trwającej w w/w środowisku przemocy i tragicznych jej skutkach. Również nasze lokalne środowisko nie jest pozbawione tego poważnego społecznego problemu. Z wiadomości, jakie posiadamy, z różnych instytucji zajmujących się zbieraniem i opracowaniem danych dotyczących przemocy wiemy, że mimo wielu działań prewencyjnych problem narasta, a jego skutki zazwyczaj kończą się bezpośrednim zagrożeniem życia.

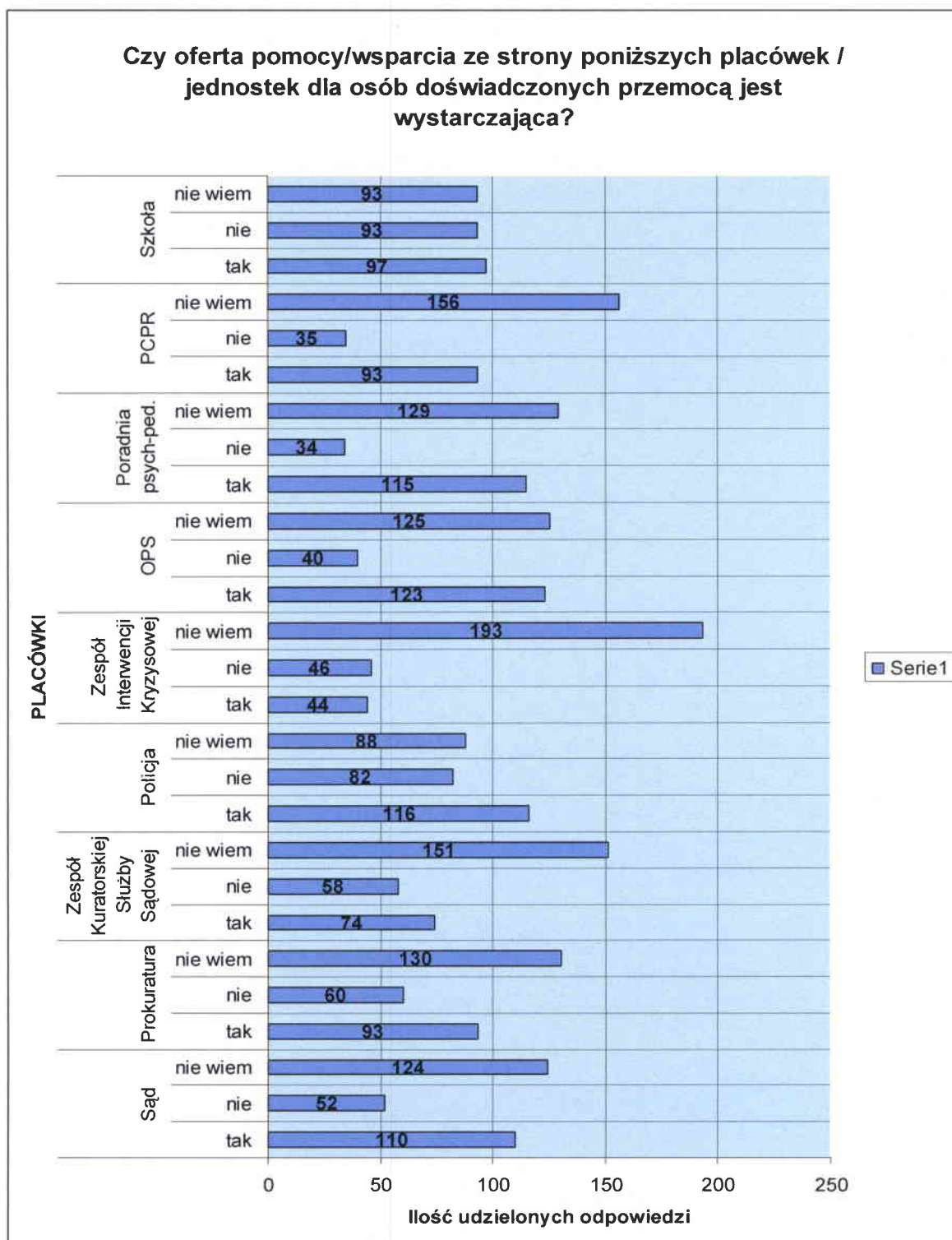
Tab. 15 Zestawienie informacji dot. przemocy z Komendy Powiatowej Policji w Ostrzeszowie w latach 2004-2007.

Sprawa wg. kategorii	2004	2005	2006	2007
Ilość założonych „Niebieskich Kart”	27	59	54	51
Odnutowane znęcanie się nad rodziną	8	5	2	2

Z danych, jakie zbierane są w Ośrodku Pomocy Społecznej min. w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie I-XII/2007r. wynika, że w całym ubiegłym roku z interwencji kryzysowej skorzystało 68 osób. W środowiskach tych odnotowano; małoletnich 37 w tym 2 niepełnosprawnych, którzy uczestniczyli lub byli świadkami przemocy. Często pośrednio lub bezpośrednio stając się ofiarami czynów karalnych. W większości przypadków odnotowujemy przemoc zgłaszaną przez współmałżonków lub partnerów ze związków nieformalnych. Coraz więcej sygnałów dociera do pracowników socjalnych związanych z przemocą wobec osób starszych, długotrwale chorujących lub niepełnosprawnych. Trudne do potwierdzenia sygnały nie mogą stać się przyczyną do wnoszenia spraw czy działań przeciwko sprawcom, a i wśród samych poszkodowanych

spotykamy się ze zmianą oświadczeń w czasie trwania postępowań prowadzonych przez Policję i Prokuraturę.

Wyniki ankiety: Pyt. 17 Czy oferta pomocy / wsparcia ze strony poniższych placówek/jednostek dla osób doświadczonych przemocą jest wystarczająca?

Z przeprowadzonej ankiety wśród mieszkańców Miasta i Gminy Ostrzeszów jednoznacznie wynika, że poziom wiedzy na temat zasad i oferty pomocy realizowanej przez poszczególne jednostki/placówki dla osób poszkodowanych w wyniku przemocy jest niski. Wiele z odpowiedzi wskazuje również na negatywny stosunek do oferowanej pomocy i wsparcia jakie otrzymali lub jakie było im zaproponowane. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że rozbieżność problemu na działalność poszczególnych jednostek niesie ze sobą pewnego rodzaju błąd, ponieważ działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy są działaniami interdyscyplinarnymi, a tym samym niosą za sobą współpracę/uzupełnienie się wszystkich działających na tym polu organizacji. Niezbędnym dla określenia znajomości poszczególnych form oferowanej pomocy było jednak rozdzielenie i indywidualne wskazanie w/w. Natomiast forma zaangażowania profesjonalnie pomagających wymaga wprowadzenia regulacji zwanych porozumieniami, które w sposób adekwatny do potrzeb i możliwości danej jednostki stanowią wspólnie określone ramy i zasady współdziałania.

Dziś już większość osób poszkodowanych oraz jednostek zajmujących się przeciwdziałaniem tego typu zjawiskom zdaje sobie sprawę, że przepisy prawa wobec sprawców przemocy są nieadekwatne i wymagają szybkich zmian. Należy jednocześnie podejmować wszelkie działania informacyjne, edukacyjne, promujące wiedzę o prawach osób ulegających przemocy. Również wszelkie w/w działania mające na celu likwidujące tzw. „znieczulicy” winny przynosić efekty. Sprawcy przemocy oprócz próby, kary za wyrządzone krzywdy powinni mieć możliwość terapii, leczenia, poradnictwa tak, aby ich problemy z agresją i brakiem możliwości opanowania swoich emocji ustąpiły. W przeciwnym razie przyczyny przemocy będą eskalować, a naszym zadaniem będzie jedynie udzielać schronienia uciekającym ofiarom, a to za mało wobec oczekiwań i narastającym niepokojom społecznym.

Przestępczość i osoby niedostosowane społecznie.

Zjawisko przestępczości stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego i wyrażane jest poprzez liczbę osób, które popełniły przestępstwa w stosunku do ogółu ludności. Przedstawiona powyżej definicja jest jednym z najczęściej używanych sformułowań i niestety nie oddającym jej rzeczywistej rozległości, intensywności, struktury i dynamiki.

Otrzymane z Komendy Powiatowej Policji w Ostrzeszowie dane liczbowe, które zaprezentujemy poniżej dają wymierny pogląd na temat zjawiska na naszym terenie.

Tab. 16 Tabela przestępstw na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów z podziałem na kategorie.

Lp.	Przestępstwa z podziałem na kategorie	2004	2005	2006	2007
1.	Bójki i pobicia	9	3	6	8
2.	Znęcanie się nad rodziną	8	5	2	2
3.	Uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego	8	13	2	0
4.	Kradzież mienia	68	118	89	51
	- w tym kradzież samochodów	7	9	2	3
5.	Kradzieże z włamaniem	56	59	33	28
6.	Rozbój	1	4	3	6
7.	Wymuszenie rozbójnicze	2	0	0	0
8.	Uszkodzenie mienia	12	19	12	26
9.	Oszustwo	20	42	26	6
10.	Wypadek drogowy	30	21	25	17
11.	Prowadzenie pojazdu mechanicznego przez osobę w stanie nietrzeźwym	62	68	65	69
12.	Prowadzenie na drodze publicznej innego pojazdu niż mechaniczny przez osobę w stanie nietrzeźwym	76	84	156	100
13.	Zgodnie z zapisami Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	1	0	2	10

KPP w Ostrzeszowie, Ldz. 636/08

Z analizy danych zawartych w tabeli nr 16 możemy wysnuć następujące wnioski;

- a) Liczba popełnianych przestępstw w ogólnym zestawieniu ma tendencję malejącą.
- b) W takich kategoriach przestępstw jak: bójki i pobicia, uszkodzenie mienia, prowadzenie pojazdu przez osobę w stanie nietrzeźwym itp. można zauważyć utrzymującą się wysoką liczbę spraw.
- c) Jedną z najbardziej niepokojących kategorii przestępstw, w której ogólna liczba z roku na rok rośnie to narkomania i działania osób zajmujących się handlem narkotykami.
- d) Przestępczość nieletnich podobnie do tendencji ogólnokrajowych, jest na naszym terenie odnotowywana w coraz większym wymiarze. Przy tym nie sama liczba popełnianych czynów karalnych jest niepokojąca, a popełnianie przez nieletnich przestępstw o coraz poważniejszym charakterze.
- e) Wandalizm, niszczenie mienia publicznego i wszystkie czyny wpisujące się w kategorię uszkodzenie mienia są najbardziej zauważalne w życiu codziennym naszych mieszkańców. Z zebranych ankiet możemy wyczytać, że bulwersującą sprawą są po „weekendowe” zdewastowane kosze na śmieci, zniszczone znaki drogowe, witryny sklepów, ławki, pomniki i urządzenia min. fontanna.
- f) Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu systematycznie wzrasta z 18 w 2005r. do 33w roku 2007. Również 2006r. był przełomowy w wykroczeniach przeciwko mieniu gdzie ze 145 odnotowanych kradzieży w roku 2007 odnotowano istotny ich spadek do 28.
- g) Należy w ścisłej korelacji obserwować zjawiska wykroczeń i popełnianych przestępstw z zatrzymanymi osobami po spożyciu alkoholu. Przykładem mogą tu być nieletni w stanie nietrzeźwym / po spożyciu alkoholu, których odnotowujemy z danych KPP w Ostrzeszowie coraz więcej tj. 1 nieletni w roku 2005 do liczby 16 nieletnich w roku

2007r. Są to zjawiska niebezpieczne i w pierwszej kolejności winny znaleźć się w kręgu osób zajmujących się problemem.

Długotrwale bezrobotni

Przywrócenie do życia zawodowego osób pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy jest zadaniem niezwykle trudnym i wymagającym. W celu pomocy osobom bezrobotnym, w tym także długotrwale bezrobotnym realizowane są tzw. aktywne programy przeciwdziałania bezrobociu. Wśród najważniejszych wymienić należy organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrzeszowie szkolenia, prace interwencyjne, zatrudnienie subsydiowane i programy specjalne. Walka z bezrobociem oraz szybkie przeciwdziałanie zjawiskom przyczyniającym się do tego problemu stało się w naszym regionie głównym celem. Zatrudnienie jest we wszystkich dokumentach strategicznych priorytetem górującym nad wszystkimi gałęziami rozwoju. Intensywne pobudzanie przedsiębiorczości, dostęp do specjalnych ofert finansowych, kredytowych i zmiany w systemie podatkowym odniosły już swój sukces. Obecnie skoordynowane działania wszystkich instytucji, organizacji związanych z rynkiem pracy skierowane są do grup osób, które nadal sobie nie radzą i w odbiorze społecznym są bierni zawodowo. Tu wypracowane porozumienia oraz współdziałanie na rzecz zwiększenia zatrudnienia przekładają się na spójność i stabilność w prowadzonej polityce rynku pracy, a w rezultacie likwidację zagrożenia, jakim jest wykluczenie społeczne.

Obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie przystąpił do realizacji projektu systemowego „Inwestuję w siebie” w ramach działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt skierowany jest do 24 kobiet z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów będących w wieku aktywności zawodowej (bezrobotnych, poszukujących pracy lub nie pozostających w stosunku zatrudnienia) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów. W ramach projektu podejmowane są działania z zakresu specjalistycznego poradnictwa zawodowego

i psychologicznego oraz kursy zawodowe. Głównym celem projektu jest podniesienie aktywności zawodowej kobiet z terenu miasta i gminy Ostrzeszów zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie wraz z obecnymi i przyszłymi partnerami na przełomie lat 2008-2015 zamierza realizować podobne projekty, a także uczestniczyć w grantach, do których dostęp jest na zasadach konkursowych.

Zamierzeń projektowych jest bardzo wiele, jednak należy zaznaczyć, że występowanie o dotację z projektów realizowanych w ramach Unii Europejskiej wiąże się z posiadaniem własnych środków i całej infrastruktury niezbędnej do realizacji. Poniżej przedstawiamy kilka niezbędnych działań w kierunku poprawy i rozwiązania sytuacji osób długotrwale bezrobotnych;

- Zwiększenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji, jako czynnika o coraz większym znaczeniu, zarówno dla rozwoju zawodowego osób, lecz także konkurencyjności lokalnego rynku pracy.

- Dostosowanie i wzmocnienie systemu szkolnictwa zawodowego do warunków lokalnego rynku pracy.

- Wprowadzanie działań mających na celu stymulowanie aktywności zawodowej wśród społeczności lokalnej przez zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego, szkoleń,

- Propagowanie walki z dyskryminacją na rynku pracy w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji społecznej.

- Wspieranie przystosowania administracji publicznej do zmian poprzez budowanie potencjału administracyjnego i instytucjonalnego.

- Tworzenie lokalnych partnerstw jest podstawą prawidłowego identyfikowania problemów naszej gminy i gwarantem długotrwałych rezultatów wprowadzonych inicjatyw.

Osoby dotknięte niepełnosprawnością i długotrwale chore.

Miasto i gmina Ostrzeszów należą do rejonów wielkopolski określanych, jako rejon o umiarkowanej liczbie osób niepełnosprawnych. Natomiast sąsiadujące powiaty: ostrowski i kaliski są uznane za miejsca o najmniejszym wskaźniku osób niepełnosprawnych w stosunku do ogółu osób niepełnosprawnych w Wielkopolsce. Pamiętając, że osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia, do korzystania na zasadzie równości z praw i obowiązków ustanowionych dla ogółu obywateli, bez względu na rodzaj, przyczynę i stopień niepełnosprawności winni jesteśmy działać w tym kierunku. Poprzez kompleksowe i zespołowe działania na rzecz osób niepełnosprawnych fizycznie lub psychicznie jesteśmy w stanie przywrócić im pełną lub maksymalną do osiągnięcia sprawność fizyczną lub psychiczną, a także zdolność do pracy oraz do uczestniczenia w życiu społecznym. Możliwość korzystania przez mieszkańców naszej gminy ze wsparcia min. takich jednostek jak; Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Domy Pomocy Społecznej, Zakład Aktywności Zawodowej oraz stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe, stwarza paletę zróżnicowanych i profesjonalnie funkcjonujących form organizacyjnych odpowiadających zindywidualizowanym potrzebom niepełnosprawnych. Ustawiczne podnoszenie standardów funkcjonowania tych placówek, ich modernizacja i idące za tym uregulowania prawne przynoszą oczekiwane efekty w postaci likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, a co za tym idzie umożliwiają osiągnięcie pełnej rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Do pełnej diagnozy sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie miasta i gminy Ostrzeszów niezbędne było zebranie danych statystycznych, które ukażą ilościowo zjawisko z podziałem na grupy wiekowe, poziom wykształcenia, oraz statut ekonomiczny. Niestety z problemem zgromadzenia niniejszych danych wszystkie

zainteresowane jednostki mają i miały problem. Głównie jest to spowodowane wielością instytucji zajmujących się orzekaniem o stopniu niepełnosprawności. Z jednej strony dla celów rentowych i stwierdzenia niezdolności do pracy w Ostrowie Wielkopolskim orzekani są mieszkańcy naszego terenu przez; Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W Poznaniu osoby pracujące w resorcie MSWiA oraz MON. Natomiast do celów nierentownych Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Ostrzeszowie wydaje orzeczenie, które osobę niepełnosprawną uprawniając do zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, dofinansowania z PFRON, oraz zawierają liczne wskazania, co do;

1. odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby;
2. szkolenia, w tym specjalistycznego;
3. zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej;
4. uczestnictwa w terapii zajęciowej;
5. konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby;
6. korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
7. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji;
8. konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
9. spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym;

10. stwierdzenia, że niepełnosprawność osoby wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Niestety wyodrębnienie z ZUS, KRUS i Zespołu ds. Orzekania aktualnej liczby osób niepełnosprawnych zamieszkujących miasto i gminę Ostrzeszów jest niemożliwe z kilku przyczyn. Przede wszystkim systemy komputerowe użytkowane przez w/w jednostki generują dane wyłącznie na płaszczyźnie powiatu lub w przypadku Zespołu dwóch powiatów Ostrzeszowskiego i Kępińskiego. Bazy danych nie generują wyodrębnionych danych dotyczących gminy czy miasta, a liczne zmiany w sytuacjach zdrowotnych powodują również migrację osób z różnych systemów zabezpieczenia społecznego.

Praktyką, z którą spotykamy się coraz częściej i podejściem metodologicznym w miarę odzwierciedlającym sytuację osób niepełnosprawnych jest ukazanie danych zgromadzonych w Narodowym Spisie Powszechnym z roku 2002. Korzystają z tego źródła również jednostki takie jak Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu czy Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP.

Poniżej prezentujemy wyniki tablicy nr 5 „Narodowy Spis Powszechny” otrzymanej z Urzędu Statystycznego w Kaliszu.

Miasto

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM *			PRAWNIE		
	Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Razem	2203	1064	1139	1926	958	968
Według ekonomicznych grup wieku						
Przedprodukcyjny	108	56	52	79	42	37
Produkcyjny	1431	784	647	1358	745	613
mobilny	357	182	175	332	169	163
niemobilny	1074	602	472	1026	576	450
Poprodukcyjny	664	224	440	489	171	318

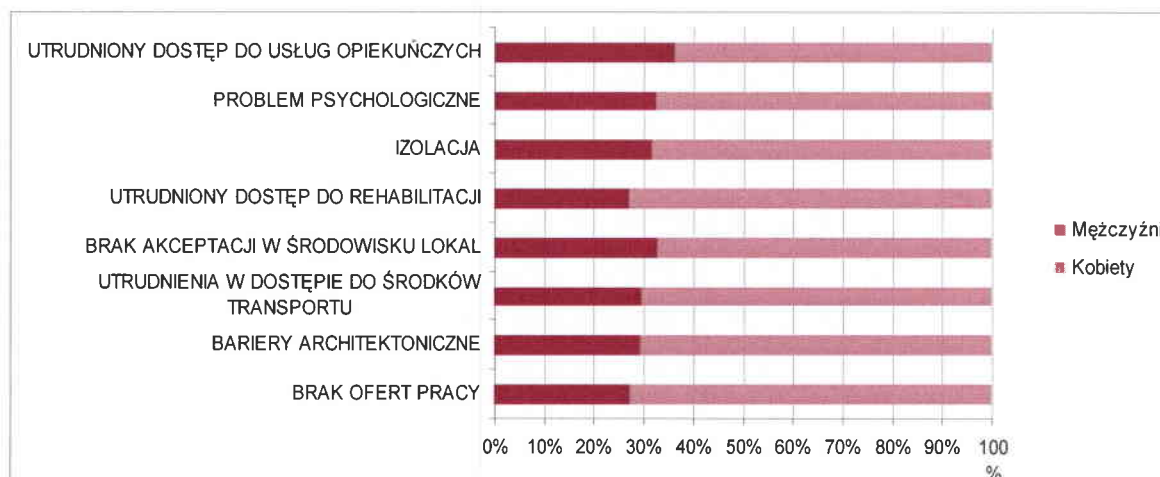
*Różnica między kategorią niepełnosprawni ogółem, a niepełnosprawni prawnie wynika z liczby osób niepełnosprawnych zakwalifikowanych do grupy „Niepełnosprawni tylko biologicznie”, która nie została odnotowana w powyższej tabeli.

Wieś

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM *			PRAWNIE		
	Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Razem	1354	661	693	1158	574	584
Według ekonomicznych grup wieku						
Przedprodukcyjny	64	37	27	46	24	22
Produkcyjny	884	485	359	771	438	333
mobilny	222	126	96	196	107	89
niemobilny	622	359	263	575	331	244
Poprodukcyjny	446	139	307	341	112	229

*Różnica między kategorią niepełnosprawni ogółem, a niepełnosprawni prawnie wynika z liczby osób niepełnosprawnych zakwalifikowanych do grupy „Niepełnosprawni tylko biologicznie”, która nie została odnotowana w powyższej tabeli.

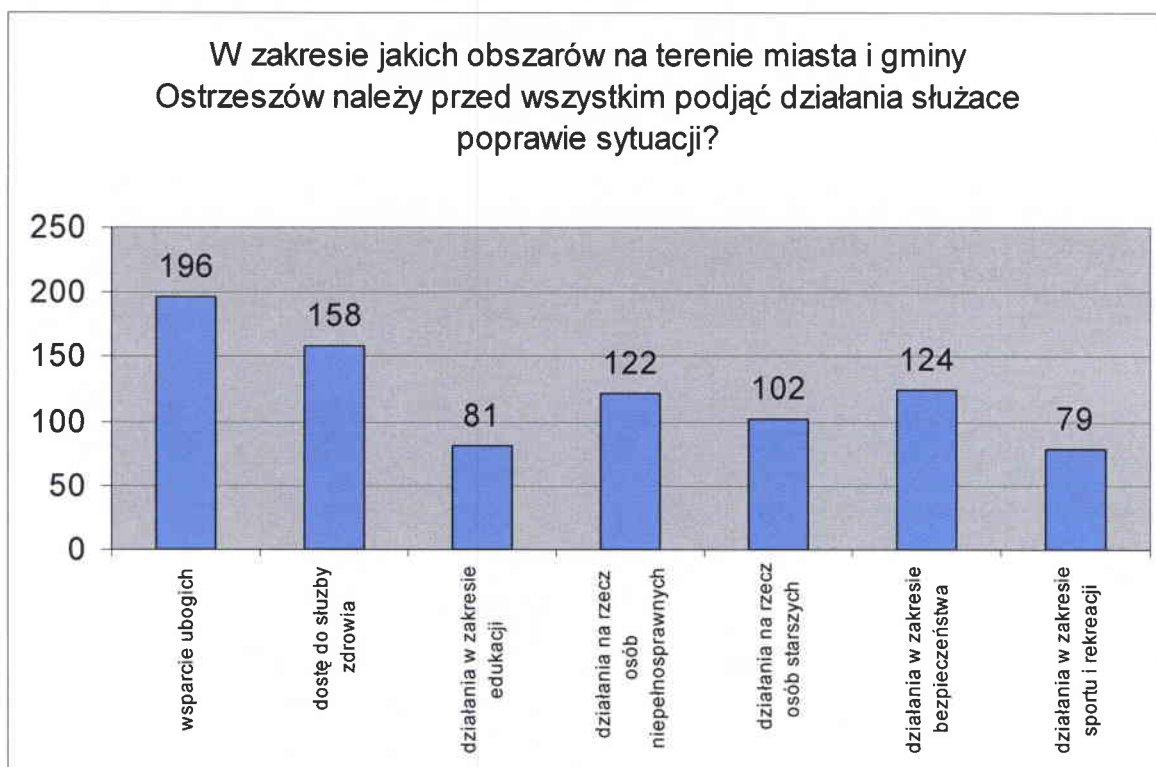
Wypełnione ankiety przez naszych mieszkańców w części dotyczącej niepełnosprawności przynoszą poniższy obraz problemów, z jakimi najczęściej borykają się osoby niepełnosprawne.

Wyniki nie sumują się do 100% gdyż respondenci mogli podać więcej niż jedną odpowiedź.

Z przedstawionych wypowiedzi wynika, że niepełnosprawni mieszkańcy naszego miasta i gminy największe problemy mają z możliwością podjęcia zatrudnienia (wybrało 235 osób). Nadal dla (214 osób) zwraca uwagę na bariery architektoniczne, a (179 respondentów wskazuje na utrudniony dostęp do środków transportu).

Również w pytaniu o obszary wymagające szczególnego wsparcia znalazły się osoby niepełnosprawne i osoby starsze. Poniżej wyniki ankiety pkt 24.

Z prezentowanych powyżej danych wynika, że mieszkańcy z naszego rejonu oczekują zmian w poprawie sytuacji osób ubogich oraz dostępie do służby zdrowia. Działania w zakresie bezpieczeństwa i oczekiwane zmiany dla osób niepełnosprawnych również zajmują wysokie lokaty w ocenie ankietowanych. Całość obrazu przedstawionego w niniejszej części opracowania wskazują, że osoby niepełnosprawne i długotrwale chorujące mają swoje oczekiwania i ich prawa do godnego życia winny być respektowane.

Wnioski i wskazania, jakie powinny być realizowane na rzecz opisanej powyżej grupy społecznej to;

- a) Wypracowanie metod zbierania i zarządzania informacjami o liczbie osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych w mieście i gminie, które sukcesywnie będą diagnozować zjawisko i pozwalać na podejmowanie efektywnych działań w zakresie zdrowia publicznego.

- b) Dokonywanie analiz i ocen występujących lokalnie potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany.
- c) Programowe działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców.
- d) Szeroko pojęty dostęp do informacji o możliwościach pomocy, wsparcia oferowanego przez instytucje, organizacje działające na rzecz niepełnosprawnych, chorych.
- e) Promowanie zdrowego trybu życia, wskazywanie zagrożeń i czynników szkodliwych.
- f) Zasady korzystania z podstawowej opieki zdrowotnej na terenie miasta i gminy Ostrzeszów winny być czytelne i dostępne dla zainteresowanych, a dostęp do placówek i oferowanej pomocy nieograniczone. (Dotychczasowe rozwiązania prawne i możliwość sędowania zadań z zakresu ochrony zdrowia winny odpowiadać potrzebom mieszkańców naszego terenu (w szczególności zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, które są regulowane przepisami ustawy z 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego i wydanych na podstawie w/w ustawy przepisów wykonawczych.

W naszej wieloletniej pracy z osobami niepełnosprawnymi i długotrwale chorymi napotykamy wiele trudności, właśnie związanych z pomocą i zasadami funkcjonowania placówek zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego. Nasi klienci narzekają na ograniczony dostęp do lekarzy psychiatrów-wielotygodniowy czas oczekiwania na przyjęcie lub odpłatne, drogie usługi NZOZ-ów, na które nie wszystkich stać.

Powyższe problemy winny zostać rozwiązane priorytetowo, gdyż dotyczą głównych zagadnień naszego życia, jakim jest zdrowie.

Problemy osób starszych.

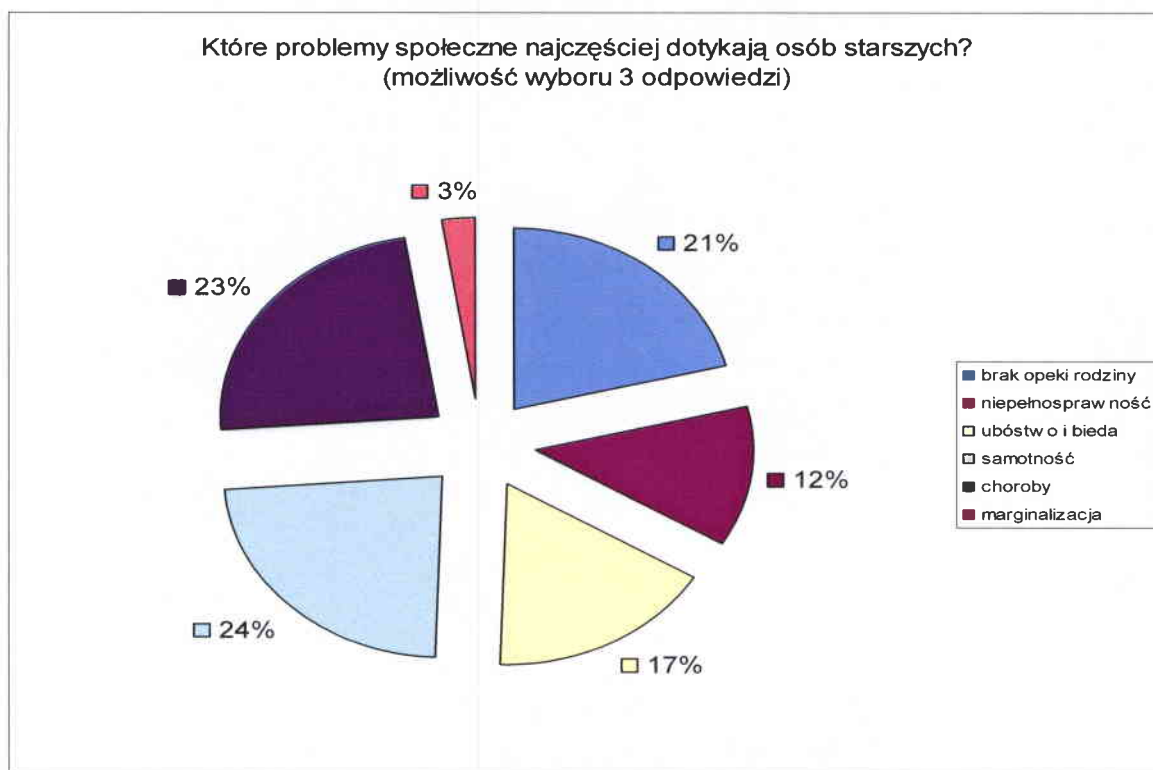
Wiek, podobnie jak płeć, rasa czy niepełnosprawność jest częstym kryterium dyskryminacji, czyli nierównego, krzywdzącego traktowania. Jednak problem dyskryminacji wiekowej, w przeciwieństwie do innych form dyskryminacji, jest mało rozpoznany. Brakuje badań i specjalistycznych analiz, niska jest także społeczna świadomość tego problemu.

O dyskryminacji ze względu na wiek mówimy wówczas, kiedy, właśnie z powodu liczby lat, jesteśmy gorzej traktowani niż inne osoby znajdujące się w takiej samej lub podobnej sytuacji. Problem dyskryminacji ze względu na wiek może stać się udziałem ludzi w różnym wieku, także młodych, jednak w sposób szczególny dotyka osoby starsze.

W odpowiedzi na te zagrożenia winniśmy za wszelką cenę wzmacniać pozycję seniorów, jako osób, które w dużej mierze mogą cechować się samodzielnością, sprawnością, a co najważniejsze być istotnym podmiotem naszych interakcji. Działania, które w relatywnie szybkim czasie przyniosą trwałe rezultaty to na pewno działania nie wyręczające osób starszych z podejmowania decyzji i realizacji własnych zamierzeń. To, co jest oczekiwane przez Seniorów to wsparcie w obszarach gdzie napotykają na trudności, na traktowanie z „przymrużeniem oka” i odsuwanie ich potrzeb na dalsze plany.

Unijne dyrektywy, przepisy prawa w państwie i lokalne debaty nie powinny być pozbawione głosu osób starszych. W przeciwnym razie dyskryminacja, która obecnie jest dostrzegana w dużej mierze jedynie na gruncie zawodowym przeniknie głęboko w życie codzienne i nigdy nie będziemy mogli sięgnąć po potencjał, doświadczenia i umiejętności Seniorów.

Ankietowani tak odpowiadali na pytanie nr 13 dot. problemów osób starszych.

Ankietowani wśród problemów osób starszych upatrują trzy, główne min. samotność, choroby i brak opieki ze strony rodziny. Powyższe dane mogą posłużyć do wskazania następujących działań mających przeciwdziałać opisanym problemom osób starszych.

Odczuwana samotność jest w dużej mierze spowodowana tym, że instytucje, organizacje i stowarzyszenia zamykają się w swoich prawnych i fizycznych murach, które skutecznie uniemożliwiają dostęp do nich nowym członkom, a zasady funkcjonowania w/w jest znane jedynie wąskiemu gronu uczestników. Organizacje Seniorskie powinny być otwarte na kontakty z młodymi i na współpracę z szeroką społecznością lokalną. Integrowanie się środowisk w zróżnicowanym wieku będzie przeciwdziałać powstawaniu tzw. „Gett” (grup przeznaczonych tylko dla osób w zaawansowanym wieku). Aktywne postawy osób starszych, szeroko zakrojone działania na rzecz współpracy międzypokoleniowej muszą znaleźć swoje odzwierciedlenie w działaniach lokalnych władz i samych zainteresowanych.

2.5. Szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony pomocy społecznej na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów na podstawie analizy SWOT.

W niniejszej analizie przedstawiono kwestie społeczne zawarte w podrozdziale 2.4, „Grupy szczególnego ryzyka zagrożone wykluczeniem społecznym” oraz zagadnienia, które nurtowały mieszkańców przedstawione w ankietach.

Analiza SWOT należy do jednych z najbardziej użytecznych metod określania priorytetów rozwojowych. Szczegółowe opracowanie analizy jest najważniejszym etapem prac przy planowaniu strategicznym i stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych.

K W E S T I A O S Ó B U Z A L E Ż N I O N Y C H

MOCNE STRONY

Opracowany jest Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii (cyklicznie dokument z roku na rok jest przygotowywany i przedkładany Radzie Miasta i Gminy Ostrzeszów.

Liczne szkolenia, akcje informacyjne i współpraca z wieloma jednostkami oraz organizacjami pozarządowymi pozwalają na szybkie interwencje i właściwe funkcjonowanie kadr zajmujących się problemem.

Ostrzeszów posiada bazę lokalową przeznaczoną na cele związane z profilaktyką i pomocą osobom uzależnionym.

Prowadzony jest punkt informacyjny o przemocy w rodzinie oraz uzależnieniach (obsługiwany przez terapeutę, psychologa, prawnika).

Organizowany jest wypoczynek dla dzieci z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową.

Wspierane są działania organizacji promujących prawidłowe normy społeczne min. harcerstwo, kluby sportowe.

Tworzone są liczne świetlice socjoterapeutyczne.

Kontrolowane są punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

SŁABE STRONY

Brak bazy leczenia odwykowego. (Osoby decydujące się na leczenie muszą pokonać około 50 km. do najbliższej placówki leczniczej np. Woskowice Małe, Sokołówka, Murowaniec.

Informacje dotyczące pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym członkom rodziny są mało dostępne na łamach lokalnej prasy, stronach internetowych, publikowanych materiałach typu ulotki, kalendarze itp.

Mimo wielu uczestników działających na rzecz pomocy osobom uzależnionych nie zostały opracowane standardy i szczegółowe wytyczne-postępowania. Również przepisy prawa są niespójne i pozbawione realnych narzędzi do działania wobec uzależnionych.

Wszystkie nowoczesne modele działań na rzecz osób uzależnionych wiążą się ze znacznymi inwestycjami, a środki z zezwoleń są jak dotychczas maksymalnie wykorzystywane na bieżącą działalność.

Społeczność lokalna słabo włącza się w działania pomocowe dla uzależnionych. Uzależnienie nadal dla wielu stanowi temat tabu, ukrywany i chroniony. Błędnie uważa się, że jeśli problem nie dotyczy mnie, to problemu nie ma.

SZANSE

Problem uzależnień w Mieście i Gminie Ostrzeszów w kolejnych latach będzie malał dzięki interdyscyplinarnej współpracy osób profesjonalnie zajmujących się problemem.

Szeroko zakrojone akcje informacyjne doprowadzą do zwiększenia świadomości społecznej w kwestiach zagrożeń uzależnieniami i możliwości radzenia sobie z nimi.

Większe środki finansowe na realizację programów profilaktycznych mogą doprowadzić do powstania systemu wsparcia, który będzie w stanie ewaluować wraz z problemem.

Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się profilaktyką i pomocą uzależnionym doprowadzi do zmniejszenia skutków nadużywania alkoholu.

ZAGROŻENIA

Stagnacja/wycofanie może doprowadzić do eskalacji problemu i doprowadzić w konsekwencjach do poważnych strat w życiu społeczności lokalnej. Przemoc domowa, agresja i trwała utrata zdrowia oraz wykluczenie społeczne doprowadzą do powstania grupy, której nie będzie nikt w stanie zaoferować pomocy.

Niedoinformowanie, niska świadomość o problemie będzie doprowadzało do obniżenia motywacji osób uzależnionych i w konsekwencji nieskutecznych działaniach zaradczych.

Narastanie problemu może doprowadzić do zwiększenia poczucia bezsilności wśród obywateli i być załączkiem bezradności wobec choroby.

Osoby chore, uzależnione winny podejmować starania o integrację z jak najszerszą społecznością lokalną, aby ich problemy, troski i oczekiwania były znane nie tylko w wąskim gronie uzależnionych.

Brak współpracy osób zajmujących się problemem uzależnień może doprowadzić do rozbieżnych, niespójnych działań, a w konsekwencji do braku rezultatów z podejmowanych interwencji.

KWESTIA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ

MOCNE STRONY

Problem przemocy, jako negatywne zjawisko społeczne jest coraz lepiej znany i coraz większa rzesza ludzi potencjalnie wie jak sobie radzić w sytuacjach kryzysowych.

Przedstawiciele wielu jednostek publicznych są przygotowani do pracy z osobami poszkodowanymi i agresorami.

Wspólne działania zwielokrotniły wykrywalność tego typu przestępstw i przyczyniły się do uchronienia najmłodszych uczestników od głębokich negatywnych doznań.

Medialnie problem jest dobrze znany. Liczne programy TV, audycje radiowe, plakaty i gazety przyczyniają się do poznania problemu i możliwości przeciwdziałania mu.

Na naszym terenie problem przemocy nie jest zjawiskiem bardzo często występującym, jednak z badań porównawczych wynika, że liczbowo z roku na rok narasta.

Pod względem zasobów materialnych i kadrowych powołanych do przeciwdziałania przemocy możemy powiedzieć, że posiadamy w naszym rejonie potencjał, który na najbliższe lata zabezpieczy sytuacje kryzysowe.

SŁABE STRONY

Zjawisko jest nieprzewidywalne i często zaskakuje osoby działające na tym gruncie swoją złożonością.

Mimo wielu działających na naszym terenie jednostek zajmujących się przemocą możemy napotkać na rozbieżne opinie i sposoby podejścia do problemu.

Przepisy prawa wymagają uregulowań i doprecyzowania, które będzie uniemożliwiało dobrowolność interpretacji i pozwoli na realizację działań w pewien usystematyzowany sposób.

Brak dokumentów regulacyjnych, lokalnych porozumień dotyczących działań na rzecz ofiar przemocy i sprawców.

Nie posiadamy na terenie miasta i gminy lokalu chronionego i schroniska dla kobiet z dziećmi, które są najczęściej ofiarami przemocy.

Zjawisko przemocy generuje bardzo duże obciążenia finansowe dla jednostek zajmujących się tym problemem, jednak jest to często jedyna tzw. „deska ratunku” przed utratą zdrowia i życia ofiar.

Ofiary przemocy, stosowanej długotrwale, rzadko szukają wsparcia i raczej ukrywają traumę, kładąc na szali wieloletnie pożycie małżeńskie i aspekty społeczne nagłośnienia sprawy.

Szkolenia, warsztaty z zakresu wykrywania przemocy, radzenia sobie ze skutkami przemocy winny być obligatoryjne. Szczególnie dla osób pośrednio lub bezpośrednio zajmujących się problematyką.

Dotychczas najistotniejszą kwestią było udzielenie wsparcia ofiarom przemocy w nowych modelach pracy spotykamy również

sprawcę, jako obiekt działań psychologów, terapeutów i innych profesjonalnie pomagających.

SZANSE

Profesjonalne przygotowanie kadry oraz umiejętne wykorzystanie zasobów materialnych pozwoli w najbliższych latach zabezpieczyć problem i stworzyć realne szanse na jego wyeliminowanie.

Liczne badania zjawiska i środki w postaci realnych programów, porozumień pozwolą na wypracowanie jednolitych, standardowych procedur działania wobec problemu.

Stan prawny winien w najbliższych latach zostać ujednolicony z wyraźnym podziałem na jednostki i zakres ich działania. Doprecyzowania wymagają również przepisy z innych dziedzin życia niż pomocy społecznej.

Działania na rzecz sprawców przemocy staną się realnym wsparciem dla osób okazujących agresję wobec swoich bliskich.

ZAGROŻENIA

Pozostawienie problemu może w najbliższych latach doprowadzić do eskalacji zjawiska i trwale zagościć w interakcjach międzyludzkich.

Pozbawienie społeczności lokalnej wiedzy na temat przemocy może doprowadzić do stworzenia tematu, omijanego z tzw. „drugim dnem”, „tematu tabu”. W tej sytuacji jeszcze trudniej będzie dotrzeć do osób krzywdzonych.

Niejednolite przepisy prawa mogą doprowadzać do licznych sporów kompetencyjnych jednostek zajmujących się problemem, a tym samym obniżenia jakości usług jakie świadczą.

Pozostawienie sprawców przemocy bez wsparcia psychologów, terapeutów itp. nie będzie przynosiło oczekiwanych efektów, ponieważ kara wymierzona przez wymiar sprawiedliwości przeminie i powrócą dawne problemy, modele działania.

W wyeliminowaniu problemu muszą współpracować również inni mieszkańcy naszego rejonu. Pozostawienie problemu samego sobie nie pomoże. Pomoc sąsiedzka, koleżeńska inna przynosi często bardzo dobre efekty.

KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI I OSÓB NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNYCH MOCNE STRONY

Zjawisko przestępczości w naszym rejonie jest dość niskie jednak wymaga ustawicznego monitorowania i prewencji.

Jednostki odpowiedzialne za przeciwdziałanie przestępczości funkcjonują w naszym rejonie od wielu lat i z roku na rok ich sprawność określana przez wykrywalność jest coraz wyższa.

Służby działające na rzecz przeciwdziałania przestępczości posiadają niezbędną infrastrukturę, a zasoby kadrowe są ciągle uzupełniane.

Kadra zajmująca się przeciwdziałaniem przestępczości podnosi swoje kwalifikacje i uczestniczy w spotkaniach interdyscyplinarnych zespołów.

Wprowadzanie wielu programów prewencyjnych, informacji prasowych, aktualizacji serwisu internetowego wskazuje na prawidłową i otwartą postawę wobec społeczności lokalnej oraz chęć bliskiej współpracy.

SŁABE STRONY

Zjawisko przestępczości dotyka coraz młodsze pokolenia i na pracę z tą grupą nie są przygotowani wszyscy przedstawiciele jednostek.

W przypadkach zjawisk związanych z przemocą domową często mamy do czynienia z nieadekwatnymi postawami ze strony Policji.

Z obserwowanych działań wynika, że nasze służby ulegają ogólnokrajowym tendencjom pomijając zjawiska rzeczywiste występujące na naszym terenie. Przykładem może być tu olbrzymi nacisk na wykrywanie osób kierujących pod wpływem alkoholu, a pomijanie zgłaszanych ciągle przez mieszkańców aktów wandalizmu wobec mienia.

Mieszkańcy w ankiecie zauważyli, że są miejsca mało monitorowane, a zachodzące tam sytuacje wskazują na niedostosowanie społeczne i demoralizację uczestników

S Z A N S E

Profesjonalnie przygotowane służby odpowiedzialne za przeciwdziałanie przestępczości skutecznie podejmują wszystkie niezbędne działania na rzecz bezpieczeństwa wśród mieszkańców naszego terenu.

Liczne informacje medialne doprowadzą do zwiększenia wiedzy wśród mieszkańców o działaniach Policji i stworzyły szanse na otwarty kontakt z jednostką.

Dobra współpraca jednostek i ich przedstawicieli wpłynie na poprawne funkcjonowanie i przyspieszy osiąganie oczekiwanych efektów.

Zjawisko przestępczości będzie ustawicznie monitorowane i dzięki bliskiej współpracy z mieszkańcami będzie zachowany wysoki poziom bezpieczeństwa.

Zachowanie odpowiednich nakładów finansowych przyczyni się do inwestowania w nowoczesne technologie adekwatne do potrzeb i oczekiwań.

Uczestniczenie w wielu działaniach organizowanych przez min. Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itp. pozwoli poznawać zjawisko uzależnień i jego znaczenie w rosnącej przestępczości.

ZAGROŻENIA

Sprawy związane z przemocą domową i nadużywaniem alkoholu nie powinny być sprawami pomijanymi i odsyłanymi do załatwienia na łonie rodzinnym.

Więcej uwagi należy poświęcić lokalnym problemom i zjawiskom społecznym niż ogólnopolskim akcjom, które nie mają akurat tak dużego znaczenia dla naszych mieszkańców.

Większe skupienie uwagi na młodzież i małoletnich oraz ich zachowania i postępowanie przyczyni się do wypracowania efektów i prowadzenia prewencji na wysokim poziomie.

Kadra służb zajmujących się niedostosowaniem społecznym i przestępczością winna w sposób ciągły podnosić kwalifikacje aby umiejętnie interpretować napotkane zjawiska i adekwatnie reagować.

KWESTIA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH

MOCNE STRONY

Na naszym Tereni istnieją liczne jednostki, które w sposób profesjonalny zajmują się problematyką bezrobocia i jej uczestnikami.

Kadra zajmująca się osobami długotrwale bezrobotnymi posiadają odpowiednie kwalifikacje i ciągle je podnoszą.

Bardzo częsta jest współpraca między jednostkami zajmującymi się osobami w trudnej sytuacji życiowej w tym bezrobotnymi.

Z wykorzystaniem większości dostępnych środków własnych, zleconych i pozyskanych z Funduszy Strukturalnych minimalizowane są skutki przemian gospodarczych w naszym rejonie, których skutkiem są często osoby bez pracy.

W ostatnich latach problem maleje dzięki włączeniu się w działania licznych jednostek i organizacji zainteresowanych problematyką rynku pracy.

Informacje medialne są dość skromne natomiast wszystkie osoby posługujące się Internetem mogą zdobyć wszelaką wiedzę o ofertach pracy, możliwościach przekwalifikowania, itp.

Liczba składanych w Urzędzie Pracy ofert rośnie z roku na rok i cieszą się one coraz większym zainteresowaniem.

Pozyskiwane środki pozabudżetowe pozwalają na realizację nowych projektów a tym samym stworzenie kadry, na którą jest obecnie popyt wśród pracodawców.

Priorytetowe traktowanie problemu bezrobocia przyczyniło się do minimalizacji zjawiska wśród naszych mieszkańców a tym samym ograniczyło powstawanie skutków długotrwałego bezrobocia.

SŁABE STRONY

Często osoby bezrobotne nie szukają pracy a tylko środków pieniężnych na realizację swoich potrzeb oraz tyt. ubezpieczenia.

Często instytucjonalne podejście do problemu gubi sens poprawy sytuacji danej rodziny. Problem nie podejmowania zatrudnienia ma swe przyczyny w innym miejscu życia rodzinnego niż aktywność zawodowa.

Organizowane przez instytucje szkolenia często kończą się brakiem zatrudnienia, a jest to spowodowane tylko ofertą firm szkolących i zapotrzebowaniem lokalnych firm, a nie indywidualnymi możliwościami, umiejętnościami i predyspozycjami osób bezrobotnych do wykonywania danej pracy.

Przepisy prawa w tym zakresie winny w ścisłej korelacji określać możliwość pozyskanego wsparcia z zaangażowaniem i współpracą na rzecz wyjścia z trudnej sytuacji zawodowej.

Współpraca instytucji działających na lokalnym rynku pracy nie powinna być ograniczana do ogólnych zapisów prawnych pozbawionych indywidualności.

Niskie zainteresowanie problemem bezrobocia wykazują organizacje pozarządowe.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych są osoby o bardzo niskich kwalifikacjach, które niechętnie podejmują aktywność zawodową.

Nadal istnieje szara strefa w obrębie zatrudniania. Mimo wielu ułatwień, zwolnień z opłat, wielu form dopłat do powstających stanowisk pracodawcy ryzykują wchodząc w konflikt z prawem.

Nie wprowadzono działań mających na celu przeciwdziałanie tzw. „dziedziczeniu bezrobocia”. Osoby ze środowisk dotkniętych długotrwale bezrobociem, szczególnie młode powinny być pod szczególnym nadzorem służb zatrudnienia.

Osoby niepełnosprawne mają utrudniony dostęp do Urzędu Pracy, a zasady obsługi ich są nieznane.

Nie są opracowane programy prewencji i szybkiego reagowania na wypadek zwolnień grupowych i „upadków” dużych zakładów pracy.

SZANSE

Doskonalące się kadry instytucji rynku pracy pozwolą ograniczyć problem bezrobocia i zapobiec utrwalaniu się zjawiska.

Zrzeszający się pracodawcy, organizacje pozarządowe będą kreować lokalny rynek pracy i częściowo odchodzić od wsparcia instytucjonalnego.

Bezrobocie wśród mieszkańców naszego rejonu jest zjawiskiem chwilowym – przejściowym a jego skutki nie prowadzą do wykluczenia społecznego i innych ciężkich dysfunkcji społecznych.

Powiązanie projektów, programów pozwoli przeprowadzić liczne szkolenia, reedukację zawodową i podniesienie kwalifikacji w grupach szczególnie zagrożonych długotrwałym bezrobociem-wykluczeniem.

Wykorzystane zostaną z maksymalnym natężeniem środki i możliwości pozyskane w ramach programów rozwoju zasobów ludzkich i integracji społecznej EFS.

Nielegalne zatrudnienie z roku na rok będzie ulegało marginalizacji, a wiedza na temat samo zatrudnienia i form legalnej pracy się do tego przyczyni.

Pracownicy służb zatrudnienia i innych działających w ramach problemu bezrobocia będą mogli zdobywać niezbędną wiedzę na zasadach preferencyjnych oraz adekwatnych do potrzeb danego regionu i grupy zawodowej tak, aby skutecznie przeciwstawiać się negatywnym przemianom.

Szkolnictwo jest w ścisłej korelacji z lokalnymi instytucjami rynku pracy i kształcenie odpowiada zapotrzebowaniu zawodowemu w regionie.

ZAGROŻENIA

Bezrobocie ulega niebezpiecznym, niekontrolowanym przemianom a jego skutki nie ulegają doraźnym działaniom miejscowych służb.

Długotrwałe bezrobocie doprowadza do wykluczenia coraz większej grupy mieszkańców, a natężenie negatywnych oddziaływań społecznych prowadzi do degradacji wartości rodzinnych, rozpadu więzi, demoralizacji.

Nadal możliwość podnoszenia kwalifikacji, reedukacji zawodowej, przekwalifikowań jest dostępny dla wybranej instytucjonalnie grupy osób, a niekierowane wobec osób zgłaszających potrzebę, chęć uczestnictwa (spełniających kryteria).

Powstające zakłady pracy nie mogą zdobyć na naszym terenie wysoko wykwalifikowanej kadry zdolnej ustawicznie podnosić kwalifikacje, a charakter zaproponowanych zatrudnień jest nieprzewidywalny-krótkotrwały.

Uzyskiwane w naszym rejonie kwalifikacje zawodowe nie są adekwatne do ofert pracy, a osoby bezrobotne nie wykazują chęci przekwalifikowania. Powstają zwiększone ruchy migracyjne młodych pracowników (wyjazdy zagraniczne, w celach zarobkowych).

Osoby w wieku poprodukcyjnym nie mają możliwości przekazywania swoich doświadczeń, umiejętności młodym pracownikom ponieważ system nie jest już zainteresowany ich potencjałem.

Nadal grupy szczególnego ryzyka – niepełnosprawne, kobiety, o niskich kwalifikacjach są pomijane na rzecz wdrażania drogich projektów systemowych.

KWESTIA OSÓB DOTKNIĘTYCH NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ I DŁUGOTRWAŁĄ CHOROBA

MOCNE STRONY

Istnieje na terenie miasta i gminy Ostrzeszów infrastruktura zajmująca się wsparciem osób niepełnosprawnych.

W mieście Ostrzeszów ma swoją siedzibę Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności obejmujący swym zasięgiem osoby z terenu Powiatu Ostrzeszowskiego i Kępińskiego.

Od wielu lat osoby wymagające opieki i pielęgnacji uzyskują w tut. Ośrodku Pomocy wsparcie w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie Ostrzeszowa mają siedzibę/oddział jednostki zabezpieczenia społecznego tj. Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, które obsługują osoby niepełnosprawne.

Wiele stowarzyszeń funkcjonuje na terenie naszej gminy i w swych statutach mają odnotowane działania na rzecz niepełnosprawnych.

Publiczna Służba Zdrowia i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej zajmują się pomocą medyczną dla chorych i niepełnosprawnych.

Prowadzone są przez gminę jednostki wsparcia zajmujące się osobami długotrwale chorymi i niepełnosprawnymi np. Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom Pomocy Społecznej.

SŁABE STRONY

Ankietowani mieszkańcy naszego terenu podkreślali, że mają ograniczony dostęp do specjalistów z zakresu ortopedii, psychiatrii, onkologii, stomatologii. Za wielką niedogodność wskazywali długie czasy oczekiwania na przyjęcie lub przeprowadzenie badań w ramach NFZ. Natomiast koszty wizyt prywatnych przekraczają ich możliwości finansowe.

Nadal na terenie miasta i gminy Ostrzeszów istnieją bariery architektoniczne i funkcjonalne, które ograniczają osobom niepełnosprawnym i długotrwale chorym dostęp do korzystania z pełni praw.

Ankietowani wskazywali odczuwalny brak fizykoterapii, rehabilitacji, która dla osób niepełnosprawnych jest znaczącym elementem w miarę prawidłowego funkcjonowania.

Mieszkańcy, w wolnych wypowiedziach przekazali, że czują się niebezpiecznie w sytuacjach braku możliwości skorzystania z porad lekarza rodzinnego w godzinach wieczornych – nocnych.

Również prowadzony system pomocy w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych ma wady. Realizowany jest w dni robocze w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰ i realizują go firmy zewnętrzne na podstawie wygranych przetargów publicznych. Tego typu świadczenia

nie zabezpieczają potrzeb najbardziej potrzebujących i stanowią obciążenie dla budżetu miasta i gminy w postaci opłat za całodobowe Domy Pomocy.

Infrastruktura ośrodków wsparcia dziennego zorganizowanych na terenie gminy wymagają inwestycji, w szczególnej sytuacji znajduje się Dzienny Dom Pomocy Społecznej na ul. Pocztowej 2, który po przez dużą liczbę uczestników sprowadził swoją działalność do żywienia, a podejmowane działania kulturalno-integracyjne odbywają się na granicy funkcjonalności placówki.

Nie ma na terenie Ostrzeszowa Centrum Informacji dla Osób Niepełnosprawnych i Długotrwale Chorych, które w sposób kompleksowy będzie zarządzać informacjami o możliwościach wsparcia i pomocy.

Świadczeniobiorcy ZUS i KRUS są orzekani w miastach oddalonych o około 40 km, co w znacznym stopniu utrudnia im kontakt z tą jednostką i naraża na dodatkowe wydatki, angażowanie innych osób.

SZANSE

Miasto i Gmina Ostrzeszów stają się przyjaznym otoczeniem dla osób dotkniętych długotrwałymi chorobami i niepełnosprawnością, gdzie w atmosferze empatii budowana jest wspólna perspektywa zrównoważonego rozwoju.

Wszystkie bariery architektoniczne, funkcjonalne zostają zlikwidowane, tym samym zostaje zniesiony podstawowy element zagrażający wykluczaniu tej grupy społecznej z życia publicznego.

Istniejąca na terenie gminy Ostrzeszów infrastruktura zabezpiecza większość potrzeb mieszkańców w tym szczególnie długotrwale chorych i niepełnosprawnych. Liczba placówek i lekarzy specjalistów pozwala na swobodny dostęp osób potrzebujących do bezpłatnych form leczenia.

Prawnie i funkcjonalnie uregulowano sprawy obsługi medycznej w godzinach wieczornych i nocnych. Rodziny i ich członkowie mają uzasadnione poczucie bezpieczeństwa związane z jakością funkcjonujących placówek służby zdrowia (Publicznych i Niepublicznych).

Po przez aktywne monitorowanie zdrowia publicznego na terenie miasta i gminy Ostrzeszów będzie możliwa szybka diagnoza występujących potrzeb i zabezpieczenie ich.

Powstaje Centrum Informacji dla Osób Niepełnosprawnych i długotrwale chorych, które umożliwia w sposób kompleksowy zasięgnąć informacji o możliwościach leczenia, rehabilitacji, dostępnych służb medycznych na naszym terenie oraz prawach do korzystania z pomocy społecznej i wsparcia organizacji pozarządowych.

Promocja zdrowego trybu życia, integracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych prowadzi do zwiększenia świadomości lokalnej społeczności.

Nowoczesne formy usług pozwalają zabezpieczyć osoby długotrwale chore i niepełnosprawne w środowisku rodzinnym, gdzie w sposób godny mogą przezwyciężać trudne sytuacje zdrowotne.

ZAGROŻENIA

Osoby niepełnosprawne i długotrwale chore nie są objęte właściwymi systemami zabezpieczeń i pomocy, a tym samym ich sytuacja się pogarsza i tworzy kolejne kryzysy.

Procedury przetargowe doprowadzają do windowania cen usług opiekuńczych i specjalistycznych, a tym samym do ograniczenia ich ilości. Zarazem swą jakością nie odpowiadają nadal potrzebom w/w.

Problemy ze zdrowiem obywateli naszego regionu nikt nie diagnozuje i nie monitoruje się służb odpowiedzialnych za zabezpieczenie sytuacji osób chorych i niepełnosprawnych.

Brak informacji i możliwości pomocy osobom chorym i niepełnosprawnym spycha je na margines społeczeństwa tworząc grupę osób wykluczonych społecznie.

Długotrwale chorzy i niepełnosprawni w wyniku umieszczeń, skierowań do placówek całodobowych opuszczają swoje rodzinne środowiska, bo lokalnie ich problemów zdrowotnych, pielęgnacyjnych, opiekuńczych nie można rozwiązać.

Środowisko rodzinne, w którym występują osoby chore długotrwale i niepełnosprawne jest pozostawione samo sobie.

KWESTIA OSÓB STARSZYCH

MOCNE STRONY

Na terenie naszej gminy i miasta istnieją organizacje i jednostki, których głównym celem jest wsparcie osób starszych w sposób umożliwiający im prawidłowe funkcjonowanie w społeczności lokalnej.

Osoby starsze chętnie uczestniczą w działalności kulturalnej, społecznej i edukacyjnej naszego regionu.

Nieliczne grupy osób starszych prowadzą dość aktywny tryb życia uczestnicząc w zajęciach sportowych, sympozjach naukowych, spotkaniach integracyjnych, realizując wspólne zainteresowania muzyczne, turystyczne itp.

Osoby starsze dotknięte niepełnosprawnością lub długotrwałą chorobą są objęte pomocą społeczną dostosowaną do możliwości i oczekiwań świadczeniobiorców.

Administracja samorządowa stara się umożliwić osobom starszym korzystanie z ze swych usług w sposób dogodny i profesjonalny. (Załatwianie spraw w jednym okienku, dostarczanie niezbędnych dokumentów do miejsca zamieszkania, informowanie o sposobie podjętych działań administracyjnych).

Dość liczna grupa osób starszych w wieku poprodukcyjnym nadal podejmuje zatrudnienie i są przez swych pracodawców bardzo cenieni jako fachowcy, specjaliści w danej branży.

Wielu ankietowanych wskazało, że problemy osób starszych na naszym terenie są im znane, co wskazuje na zainteresowanie tą grupą społeczną i chęć integracji innych grup wiekowych z w/w.

Nie można pominąć faktu, że wśród osób starszych zamieszkujących nasz teren jest wiele osób wybitnych, utalentowanych oraz odważnych, których zasługi i osiągnięcia są dla nas przyczynkiem dumy w wielu wymiarach geograficznych i społecznych.

Nadal wiele osób starszych odgrywa w naszym życiu codziennym ważną rolę społeczną i jest gwarantem prawidłowych więzi rodzinnych.

SŁABE STRONY

Niestety wiele osób starszych żyje dzisiaj na granicy ubóstwa i nie jest to spowodowane bezradnością życiową lub nieodpowiedzialnością.

Liczne organizacje działające na rzecz osób starszych nie przewidują w swych założeniach integracji tej grupy wiekowej z innymi, narażając swych członków, uczestników na działanie w zamkniętym, usankcjonowanym tworze prawnym.

Niestety również i nasza społeczność lokalna poddaje się trendom ogólnokrajowym, które wskazują w wielu przypadkach na rozpad więzi rodzinnych i zanikanie rodzin typu wielopokoleniowego na rzecz małych rodzin czy tzw. „singli”.

Mimo dużego potencjału drzemącego w osobach starszych nie angażuje się ich w realizowane i planowane działania kulturalne, edukacyjne, społeczne narażając ich na wykluczenie z bieżącej sfery życia publicznego.

Ankietowani wskazali, że jedną z poważnych trudności, jaka dotyka seniorów to samotność. Niestety długotrwałe pozostawanie bez wchodzenia w interakcje społeczne powoduje utrwalenie negatywnych cech zachowań i wręcz uniemożliwia integrowanie się z innymi.

Powstające akty prawa krajowego, lokalnego są praktycznie pozbawione konsultacji społecznych, głosu osób starszych i w ten sposób często nie odpowiadają na ich potrzeby, a wręcz stają się w codzienności kolejnym utrudnieniem.

Statystyczne ujęcie wieku nie może stawać się barierą do podejmowania wszelakich aktywności lub ograniczeniem dostępu dla dóbr, które posiadamy na naszym terenie.

Niska jest świadomość innych grup wiekowych o potencjale osób starszych, które z uwagi na wiek, stan zdrowia, poglądy są spychane na margines naszych realiów.

Osoby starsze są odsuwane od dostępu do nowoczesnych technologii teleinformacyjnych, a przyczyną jest nieuzasadniony strach, tak ze strony Seniorów, jak i osób odpowiedzialnych za udostępnienie tego typu mediów.

SZANSE

W naszej społeczności lokalnej osoby starsze są pełnoprawnymi członkami i ich życie codzienne odgrywa dla Nas bardzo istotną rolę.

Działające na terenie miasta i gminy organizacje zrzeszające osoby starsze funkcjonują w sposób umożliwiający wszystkim chętnym integrowanie się i współdziałanie.

Osoby starsze mają dostęp do wszystkich ogólnie stosowanych technologii teleinformacyjnych, a w zgłębianiu ich możliwości wspomagane są przez inne grupy wiekowe.

Wiedza, doświadczenie oraz szczególne umiejętności osób starszych są cennymi wartościami, które pielęgnujemy i przekazujemy kolejnym pokoleniom wskazując naszą tożsamość i tradycję.

Systemy zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej działają w sposób umożliwiający godne koegzystowanie wszystkich grup społecznych.

Istniejąca infrastruktura dziennego wsparcia dla osób starszych pozwala im korzystać z dobrodziejstw rehabilitacji, fizykoterapii, zajęć muzycznych, plastycznych i wielu innych w przeciwieństwie do dzisiejszych możliwości skupiających się głównie na żywieniu grupowym. (Rozbudowa i reorganizacja Dziennego Domu Pomocy Społecznej).

Możliwość prawidłowego funkcjonowania, życia osób starszych w rodzinie, we własnym lokalu, w naszej społeczności jest zabezpieczona przez szeroko rozbudowany system usług opiekuńczych i specjalistycznych. Wsparte jest to działaniami samopomocowymi np. pomocą sąsiedzką.

Umożliwienie osobom starszym prawidłowego funkcjonowania w naszym otoczeniu przekłada się na odrodzenie wartości rodzinnych, które w znaczący sposób podnoszą standard życia całej społeczności lokalnej.

Pracownicy służb publicznych i inni świadczący usługi na rzecz osób starszych kierują się dobrem tej grupy wiekowej i stoją na straży przeciwdziałania dyskryminacji.

ZAGROŻENIA

Pozostawienie osób starszych z ich problemami doprowadzi do eskalacji zjawiska dyskryminacji tej grupy wiekowej i pogłębi bariery stojące na drodze do integracji.

Istniejące formy pomocy, wsparcia pozostając na tym samym poziomie nie respektując oczekiwań osób starszych i przemian zachodzących w pokoleniu, doprowadzają do izolacji tej grupy, a zarazem do degradacji posiadanych zasobów.

Powstawanie organizacji mających na celu zrzeszanie tylko określonej grupy wiekowej, nieprzewidującej integracji może doprowadzić do spadku zainteresowania uczestnictwem innych osób i w ten sposób podziałów wewnętrznych grupy.

Głos osób starszych nie jest brany pod uwagę przy tworzeniu nowych aktów prawa krajowego i lokalnego, co naraża seniorów na niemożność sprostania stawianym przed nimi oczekiwaniom.

Ubożenie oferty wsparcia ze strony służby zdrowia doprowadza do trudności w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia i przekłada się na niską aktywność społeczną seniorów w każdej dziedzinie życia publicznego.

Brak akcji edukacyjnych, informacyjnych mających na celu integrowanie środowisk o zróżnicowanym wieku doprowadzi do braku zainteresowania grupą wiekową osób starszych, jako osób posiadających godne zainteresowania umiejętności, wiedzę i doświadczenie.

Degradacja wśród społeczności znaczenia więzi rodzinnych może doprowadzić do utraty przez osoby starsze statutu strażników rodzinnego ciepła i poczucia przynależności do określonej jednostki, jaką jest rodzina.

Jeśli dziś martwimy się w codziennym życiu o odnawialne źródła energii w ramach idei dobrego klimatu na przyszłość to bezsprzecznym jest fakt, że odrzucenie energii, którą posiadają osoby starsze, często nasi bliscy, klimat, który im towarzyszy będzie stratą nie do odzyskania już nigdy.

2.6. Podsumowanie części diagnostycznej.

Wiele nurtujących nas problemów i zagrożeń, które mogą powstać w najbliższych latach i determinować prawidłowy rozwój naszego regionu wymaga szczegółowych i profesjonalnych opracowań. Niepodejmowane w niniejszym dokumencie problemy dotyczące mieszkalnictwa, edukacji, służby zdrowia winny znaleźć podobną formę diagnozy i wskazania sposobów ich zabezpieczenia. Rozbieżne akty prawne reprezentowane przez każdą z powyższych dziedzin życia społecznego uniemożliwiają wręcz stworzenie jednolitego dokumentu obejmującego kompleksowością wszystkie te zagadnienia. Równocześnie, powyższe stwierdzenie jest wskazaniem do dokonania w najbliższym okresie czasu podobnych analiz i wypracowania wizji strategicznego działania. Szczególną rolę w analizie SWOT i całej części diagnostycznej odegrały głosy mieszkańców naszego rejonu przedstawione w ankietach oraz dokumenty otrzymane z okolicznych jednostek.

W naszym dokumencie największą uwagę poświęciliśmy grupom osób szczególnie narażonych na wykluczenie i marginalizację np. osoby starsze, niepełnosprawne, ubogie jak również mieszkańcy, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej związanej z przemocą, uzależnieniem, bezrobociem. Nie pominęliśmy również istotnego faktu, jakim jest jakość działań podejmowanych przez instytucje powołane do tych celów ich sprawność i umiejętność oceny zachodzących przemian. Tworząc niniejsze opracowanie staraliśmy się kierować zasadami niejako przypisanymi pomocy społecznej tzn. zasadzie partycypacji i pomocniczości. Wywołanie ankiety i zebrane dane ukazały rzeczywiste oczekiwania i obawy jakie mają mieszkańcy naszego terenu związane z możliwościami rozwoju. Wskazane dalej cele, zadania, kierunki działań mają przybliżyć osiągnięcie zrównoważonego rozwoju w zintegrowanej społeczności lokalnej zgodnie z przyjętą misją.

III. Programowa Część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015.

3.1. Misja i wizja

Misja

WSPÓLNE CELE – WSPÓLNE DZIAŁANIE

Wizja

Nasza wizja sięga daleko dalej niż zakres czasowy niniejszego opracowania. Pragniemy, aby nasze starania i dążenia były kontynuowane przez kolejne pokolenia, jako wyraz troski o wspólne dobro:

- obrane wspólne cele i wspólne działania prowadzą do osiągnięcia wysokiego poziomu integracji wśród mieszkańców naszego terenu, którzy w sposób otwarty, empatyczny rozwijają się i umiejętnie kreują swoje otoczenie.
- wysoki poziom świadomości lokalnej budowany na gruncie życzliwości i tolerancji staje się atutem w tworzeniu nowych idei, dóbr i usług.
- w sposób zdecydowany otwieramy się na współpracę między regionalną dobrze znając nasze walory wynikające z położenia i zasobów.
- Społeczność ustawicznie rozwijająca się, o wysokim poziomie kultury potrafi w porozumieniu szybko diagnozować i zapobiegać negatywnym skutkom zachodzących przemian.

3.2. Formułowanie celów strategicznych i celów szczegółowych strategii.

Cel strategiczny 1.

Integracja grup szczególnego ryzyka zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom najuboższym przez wsparcie ich w sytuacjach kryzysowych.
2. Promowanie zdrowego trybu życia bez uzależnień, które są sukcesywnie leczone i wypierane odpowiednimi procesami terapeutycznymi.
3. Bycie seniorem oznacza możliwość korzystania z pełni praw i szerokiego udziału w życiu społecznym.
4. Dla osób niepełnosprawnych są tworzone warunki satysfakcjonujące bez barier i stereotypów.
5. Wzmacnianie więzi rodzinnych prowadzi do utrwalenia rodziny, jako podstawowej jednostki naszej społeczności lokalnej, w której nie występuje przemoc i inne dysfunkcje.

Kierunki działań do celu szczegółowego 1.

- Ustawiczne diagnozowanie bezpieczeństwa socjalnego ze szczególnym uwzględnieniem występujących potrzeb i możliwości /raporty, sprawozdania, bilanse/.
- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej wspartej rzetelną pracą socjalną i czytelnymi zasadami postępowania administracyjnego.
- Rozwijanie szeroko rozumianego poradnictwa dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. /Klub Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej/.
- Wdrażanie i realizacja programów osłonowych dla grup szczególnego ryzyka./Seniorów, dzieci, uzależnionych, ofiar i sprawców przemocy, niepełnosprawnych, biernych zawodowo/.
- Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz społeczności lokalnej dotkniętej ubóstwem.

- Inicjowanie i promowanie samopomocy, grup wsparcia i aktywnych postaw prowadzi do przeciwdziałania marginalizacji społecznej i utraty bezpieczeństwa.
- Wykorzystując wszystkie dostępne środki multimedialne ograniczamy dyskryminację osób zagrożonych wykluczeniem, dotkniętych ubóstwem.

Kierunki działań do celu szczegółowego 2.

- Praca socjalna z osobami zagrożonymi uzależnieniami polegająca na poradnictwie w zakresie ich leczenia i terapii – wskazywanie jednostek zajmujących się pomocą psychologiczną, terapeutyczną, prawną.
- Wsparcie środowisk dotkniętych chorobą alkoholową ze szczególnym uwzględnieniem ochrony małoletnich i współuzależnionych członków rodzin.
- Zabezpieczenie pomocy, wsparcia dla osób uzależnionych przez kontraktowanie świadczeń, zmianę na formę rzeczową, monitorowanie podejmowanych zaleceń, co do leczenia i terapii.

Kierunki działania do celu szczegółowego 3.

- Ciągłe monitorowanie sytuacji osób starszych i ich bezpieczeństwa socjalnego.
- Zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania seniora.
- Wspieranie środowisk rodzinnych zajmujących się osobami starszymi umożliwiając pozostałym członkom rodziny realizację aktywności zawodowej, społecznej.
- Udzielanie wsparcia, pomocy dla emerytów – rencistów z grup o najniższych dochodach (pomoc w postaci zasiłków na dofinansowanie zakupu leków, opału, dodatki mieszkaniowe).
- Promowanie aktywności społecznej wśród seniorów przez uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, integracyjnych itp. Działalność w organizacja zrzeszających osoby starsze.
- Propagowanie form pomocy min. pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu tzw. małych form pomocy społecznej.
- Szeroko zakrojone działania informacyjne skierowane do młodzieży i dzieci na temat seniora i jego istotnej roli w naszym życiu społecznym.

Kierunki działania do celu szczegółowego 4.

- Organizowanie spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych, oraz spotkań indywidualnych z organizacjami pozarządowymi celem bieżącej wymiany doświadczeń.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do opieki medycznej i rehabilitacji poprzez zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej i zabiegów rehabilitacyjnych - opracowanie bazy informacyjnej o świadczeniodawcach, udzielanych zabiegach i warunkach korzystania z nich.
- Bieżące informowanie niepełnosprawnych o możliwościach dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych oraz możliwościach zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.
- Systematyczne świadczenie osobom niepełnosprawnym w miejscu ich zamieszkania usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym prawa do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym, w szczególności poprzez kontynuację łamania barier architektonicznych w miejscach publicznych.
- Wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez systematyczną współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowym Urzędem Pracy i informowanie środowiska o istniejących możliwościach zatrudnienia.

Odpowiedzialni za realizację kierunków działań:

Rada Miejska Ostrzeszów i Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Powiatu Ostreszowskiego

Środki finansowe:

Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

Partnerzy:

Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych.

Cel strategiczny 2.

Przeciwdziałanie bezrobociu i wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia

Cele szczegółowe:

1. Wypracowanie standardów postępowania wobec osób w sytuacji pozostawania bez zatrudnienia długotrwale.
2. Działanie na rzecz zdiagnozowanych grup szczególnego ryzyka zagrożonych bezrobociem min. kobiet, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach, bez doświadczenia.

Kierunki Działań do celu szczegółowego 1.

- Objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych, tak by zachęcać je do systematycznego poszukiwania zatrudnienia. W szczególności należy dążyć do udzielenia osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie: poradnictwa, zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.
- Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.
- Współpraca pracowników socjalnych i doradców zawodowych w zakresie organizacji szkoleń i zmiany kwalifikacji osób bezrobotnych.
- Współudział w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje rynku pracy.
- Większe zaangażowanie się organizacji pozarządowych w udzielanie wsparcia osobom bezrobotnym.

Kierunki działań do celu szczegółowego 2.

Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozwoju form zatrudnienia na terenie miasta i gminy:

- organizowanie prac społecznie użytecznych,
- organizowanie prac interwencyjnych i robot publicznych,
- promowanie klubów pracy i szkoleń.

- Bieżący monitoring ofert programowych i ewentualne opracowanie projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia, w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych, oraz podnoszenie ich kwalifikacji.
- Tworzenie przez władze na terenie miasta i gminy sprzyjającego klimatu dla organizacji pozarządowych mogących zorganizować Klub lub Centrum Integracji Społecznej.

Odpowiedzialni za realizację kierunków działań:

Rada Miejska Ostrzeszów i Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie, Jednostki Organizacyjne Samorządu.

Środki finansowe:

Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, funduszy strukturalnych.

Partnerzy:

Instytucje rządowe, samorządowe, pracodawcy, organizacje społeczne ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych.

Cel strategiczny 3.

Utworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień.
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

Kierunki działań do celów szczegółowych 1-4.

- Promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów.
- Kontynuowanie form profilaktyki, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.

- Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.
- Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
- Zwiększanie świadomości osób młodych odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek.
- Zwiększenie skuteczności pomocy dla ofiar przemocy domowej, m.in. poprzez zintegrowany program działań – opracowanie programu.
- Przeciwdziałanie narkomanii – opracowanie programu, który może być częścią przyjmowanego corocznie przez Radę Miejską Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zawierającego szczegółowe działania w tym zakresie.

Odpowiedzialni za realizację kierunków działań:

Rada Miejska Ostrzeszów i Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostki organizacyjne gminy, zaproszone do współpracy jednostki zajmujące się problematyką uzależnień.

Środki finansowe:

Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

Partnerzy:

Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych, inne jednostki zajmujące się problematyką uzależnień.

Cel strategiczny 4.

Wzmocnienie aktywności obywatelskiej.

Cele szczegółowe:

1. Ocena stanu potrzeb społecznych na podstawie działań o charakterze opiniotwórczym.
2. Ocena możliwości skutecznego reagowania na pojawiające się kwestie społeczne.
3. Zwiększenie współpracy pomiędzy organizacjami, jednostkami i mieszkańcami naszego terenu.

Kierunki działań do celów szczegółowych 1-3.

- Systematyczny monitoring problemów społecznych realizowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Systematyczna analiza zasobów finansowych przeznaczonych na realizację zadań własnych i zleconych.
- Coroczne informowanie radnych i decydentów o istniejących potrzebach i kwestiach społecznych.
- Analiza świadczonej pomocy ze względu na efektywność i właściwość adresatów.
- Zwiększenie liczby zatrudnionych Ośrodka Pomocy pracowników socjalnych do poziomu zgodnego z ustawą o pomocy społecznej.
- Ciągłe podnoszenie kwalifikacji przez kadrę pomocy społecznej w celu lepszego rozpoznawania i reagowania na pojawiające się kwestie społeczne.
- Systematyczny monitoring istniejących i rozpoczynających się programów celowych i funduszy, służący ewentualnemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwiązywanie lokalnych potrzeb społecznych.
- Doskonalenie systemu informacyjnego o możliwościach udzielania pomocy społecznej i wsparcia mieszkańcom miasta, np. poprzez BIP, prasę lokalną, telewizję kablową itp.
- Kontynuacja systematycznej współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi.
- Stworzenie możliwości powstania Centrum Wolontariatu i Organizacji Pozarządowych.

Odpowiedzialni za realizację kierunków działań:

Rada Miejska Ostrzeszów i Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, oczekiwane Partnerstwo Publiczno – Prywatne.

Środki finansowe:

Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

Partnerzy:

Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych.

3.3. Monitoring i wdrażanie strategii.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych. Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- Zespół wdrażający strategię.

Zespół powinien zostać powołany przez Burmistrza odrębnym zarządzeniem, a w jego skład mogą wejść m.in.: Zastępca Burmistrza, Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inne osoby wskazane przez Burmistrza.

- Roczna ocena wdrażania strategii.

Zespół wdrażający strategię winien się zbierać przynajmniej raz w roku i ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę powinien przekazać Burmistrzowi i Radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów celowych.

Efektywność realizacji strategii

W obszarze polityki społecznej dysponujemy stosunkowo szeroką gamą wskaźników społecznych, za pomocą których możemy skutecznie oceniać poziom wdrażanych w wybranym sektorze zmian. Zespół wdrażający strategię będzie mógł korzystać z szerokiego wachlarza

wskaźników odzwierciedlających ważne wartości zakładane do osiągnięcia i ukierunkowujące proces rozwoju.

W obszarze dotyczącym ludności:

- przyrost naturalny na 1.000 osób,
- saldo migracji na 1.000 osób.

W obszarze dotyczącym rynku pracy:

- udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo,
- udział bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- liczba poszukujących pracy na jedno wolne miejsce pracy.

W obszarze dotyczącym dochodów i wydatków ludności:

- dochody do dyspozycji gospodarstw domowych,
- dochody na 1 osobę w podstawowych typach gospodarstw domowych,
- odsetek osób żyjących w ubóstwie,
- głębokość ubóstwa,
- udział gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację, jako złą lub bardzo złą.

Kolejną ważną grupą wskaźników, których można użyć do oceny zachodzących przemian są procentowe udziały min.

- osób dotkniętych problemami alkoholowymi korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- osób dotkniętych problemami alkoholowymi należących do klubów AA itp. w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- młodzieży wyedukowanej w zakresie zagrożeń alkoholowych w ogóle młodzieży,
- młodzieży wyedukowanej w zakresie zagrożeń związanych z narkotykami w ogóle młodzieży,
- osób dotkniętych problemami narkomanii korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- osób dotkniętych problemami ubóstwa korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,

- osób dotkniętych problemami dotyczącymi niepełnosprawności korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami.

Powyższe wskaźniki są w większości dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji zajmujących się pomocą społeczną. Część danych może być zbierana okresowo poprzez badania ankietowe wśród mieszkańców gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania problemów społecznych instytucjach. Ostateczny kształt systemu monitoringu powinien zostać skorelowany z projektami, które będą realizowane w ramach strategii. Najpowszechniej wskaźniki lokalnej efektywności osiągniętych celów są pogrupowane wokół najważniejszych obszarów realizacyjnych strategii i odnoszą się do poszczególnych zagadnień. Podstawowymi wskaźnikami, jakie mogą być przyjęte dla pomiaru efektywności wdrażania strategii, są wskaźniki ekonomiczne i społeczne.

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu. Przy budowie projektów znaczenie będą miały środki, które Rada Miejska rocznie będzie przeznaczała na ten cel. Projekty winny być realizowane w ramach:

- własnych zasobów samorządu (np. projekty MGOPS-u),
- poprzez organizacje pozarządowe,
- poprzez inne instytucje zewnętrzne.

Projekty i programy mogą być przyjmowane przez Radę Miejską stosownymi uchwałami, które winny przybierać formułę załączników do niniejszej strategii. Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań. Ponadto powinny je cechować: efektywność, skuteczność i celowość.

IV Zakończenie.

4.1. Uwagi końcowe.

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. Powinny je również rozwijać i uszczegóławiać. Odnosi się to zarówno do programów przyjmowanych przez organy samorządu corocznie, jak i dokumentów wieloletnich.

Istotne znaczenie w realizacji strategii mają partnerzy społeczni wszystkich szczebli organizacji życia społecznego. Dlatego też czas realizacji strategii określa się do 2015 roku, aby nie tylko zrealizować cele, ale także wyzwolić pewną aktywność środowisk lokalnych na rzecz rozwiązywania ważnych dla Naszych mieszkańców problemów społecznych. Określony w ten sposób kształt strategii otwiera instytucjom niepublicznym wiele możliwości, nie tylko uczestnictwa w ogólnym systemie pomocy mieszkańcom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, ale także daje możliwości pozyskiwania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na zasadzie Partnerstwa.

Autorzy niniejszego dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania tym wszystkim, którzy przyczynili się do identyfikacji najważniejszych problemów społecznych środowiska lokalnego, oraz mają nadzieję na dalszą współpracę prowadzącą do osiągnięcia obranych celów strategicznych.

BURMISTRZ
w.z.
mgr inż. Mariusz Witek
Zastępca Burmistrza

Zarządzenie Nr 2/2008

Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów

z dnia 15.01.2008r.

w sprawie: przystąpienia do opracowania i realizacji „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015” oraz zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami) zarządzam, co następuje:

§ 1

Powołuje się zespół do spraw opracowania „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015” w składzie:

Koordynacja:

Grzegorz Rycerski – Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie

Remigiusz Kowalski – Zastępca Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie

Małgorzata Aksamska – Kierownik Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie

Agnieszka Sobczak – Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Ostrzeszowie

Członkowie:

Mieczysław Mądry – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich U.M. i G. w Ostrzeszowie

Józef Czwardon – Naczelnik Wydziału Promocji i Rozwoju Gminy U.M. i G. w Ostrzeszowie

Edward Cieślak – Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami i Rolnictwa U.M. i G. w Ostrzeszowie

Marian Grzegorek – Dyrektor Zakładu Obsługi Płacówek Oświatowych w Ostrzeszowie

Zygmunt Kuśmierz – Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie

W przypadku Naczelników Wydziałów i Dyrektorów jednostek możliwe jest wytypowanie i pisemna deklaracja uczestnictwa jednej z osób reprezentujących wydział lub jednostkę.

§ 2

Pozostałe osoby i instytucje działające na polu polityki społecznej w gminie / powiecie Ostrzeszów zostaną zaproszone do udziału w sposób indywidualny, co pozwoli skoordynować i skoncentrować działania na poszczególnych etapach prac.

§ 3

Zarządzam następujący zakres prac:

1. Spotkania organizacyjne.
2. Na podstawie analizy dokumentów oraz uzgodnień zespołu przygotowanie diagnozy sytuacji społecznej w Mieście i Gminie Ostrzeszów.
3. Określenie misji i wizji oraz analiza SWOT.
4. Formułowanie celów strategicznych i operacyjnych oraz zasad kontroli realizacji i promocji strategii.
5. Konsultacje społeczne.
6. Omówienie i wprowadzenie ewentualnych zmian.
7. Skierowanie projektu strategii do zaopiniowania przez Komisję Rady Miasta i Gminy Ostrzeszów.
8. Skierowanie projektu strategii pod obrady Rady Miasta i Gminy w Ostrzeszowie w celu zatwierdzenia dokumentu.

Czas realizacji 4 miesiące. Projekt Strategii winien zostać przedłożony do zatwierdzenia na Sesji Rady Miasta i Gminy Ostrzeszów w maju 2008r.

§ 4

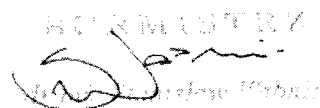
W celu aktywnego uczestnictwa jak najszerszego forum społecznego w budowaniu i realizacji strategii zarządzam przeprowadzenie konsultacji społecznych. Do działań tych należy wykorzystać ankietyzację wśród społeczności lokalnej, udostępnić w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie dokumenty powstające w ramach działania zespołu ds. opracowania strategii. Wykorzystując strony internetowe, lokalną prasę oraz tablice informacyjne należy udostępniać, promować i wskazywać kierunki działań w ramach strategii, jako dokumentu programowego, który posłuży do kształtowania i realizacji lokalnej polityki społecznej w latach 2008-2015.

§ 5

Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

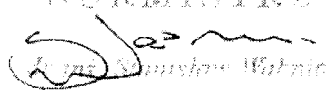
OSTRZESZÓW

Jolanta Wójcik

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z późniejszymi zmianami) art. 17 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy wskazuje, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

„Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015” powinna stanowić odpowiedź na kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy naszej gminy oraz jakie niezaspokojone potrzeby winny być rozwiązane w pierwszej kolejności. Dokument ten powinien aktualnie wskazywać, jakie kierunki muszą być podjęte w celu niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, dolegliwych i negatywnych.

Przyjęte koncepcje muszą wskazywać sposoby rozwiązywania problemów i prowadzić do integracji społeczności lokalnej. Wszelkie działania wskazane w strategii powinny być zgodne z celem generalnym, jakim jest „Podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy Ostrzeszów poprzez harmonijny rozwój społeczno – gospodarczy”

BURMISTRZ

Józef Stanisław Walicki

**TEREN DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH
MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W OSTRZESZOWIE**

Koordynator pracowników socjalnych	mgr Wioletta Gruszczyńska	Tel. 062 7320667 Kom. 697684747	
Pracownik socjalny	Miejscowości i ulice	Liczba mieszkańców	Łączna liczba mieszkańców dla danego rejonu
mgr ADRIANA KUSIŃSKA pok. 8 tel. 732 06 68	Korpisy	165	3034
	Siedlików	1124	
	Ostrzeszów – ulice: 1 Maja, Adama Mickiewicza, Cisowa, Dębowa, Farna, Graniczna, Gwardii Ludowej, Hanki Sawickiej, Janka Krasickiego, Jaworowa, Marii Kurzawskiej „Anki”, Mariana Buczka, Norweska, Okrężna, Pawła Findera, Plac Rynek, Polna, Poprzeczna, Sąsiedzka, Sienna, Słoneczna, Stodolna, Św. Maksymiliana Marii Kolbego, Św. Mikołaja, Topolowa, Wąska, Wierzbowa, Wiosny Ludów, Włoska, Zaulek	1745	
CYRYLA ŚMIGIELSKA pok. 7 tel. 732 06 37	Olszyna	1003	2824
	Ostrzeszów – ulice: 21 Stycznia, Aleja Wojska Polskiego, Aleja Wolności, Armii Krajowej, Ignacego Daszyńskiego, Kąpielowa, Osiedle Piastów, Piaskowa, Plac Borek, Pogodna, Powstańców Wielkopolskich, Przelajowa, Przemysłowa, Stawowa, Tadeusza Kościuszki, Tęczowa, Ziemowita	1821	
DOROTA RACHEL pok. 9 tel. 732 06 38	Rogaszyce	1346	2964
	Ostrzeszów – ulice: Brzozowa, Bukowa, Gajowa, Grzybowa, Jodłowa, Kaliska, Klasztorna, Klonowa, Krótka, Leśna, Niezlomnych, Piastowska, Piekary, Przesmyk, Sosnowa, Świerkowa, Walerego Gorgolewskiego, Wrzosowa, Zamkowa	1618	
mgr RENATA NOWICKA pok. 7 tel. 732 06 37	Bledzianów	421	3554
	Kozły	96	
	Marydół	317	
	Niedźwiedź	600	
	Ostrzeszów – ulice: Os.Zamkowe	2120	

EWA RAMOTOWSKA pok. 9 tel. 732 06 38	Na terenie miasta i gminy Ostrzeszów zajmuje się: · usługami opiekuńczymi dla osób przewlekle chorych · specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi · usługami i obiadami w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie		
IWONA SZWARC pok. 8 tel. 732 06 68	Kochłowy	327	3135
	Ostrzeszów - Pustkowie	521	
	Turze	197	
	Ostrzeszów – ulice: Boczna, Bohaterów Monte Cassino, Chmielna, Garncarska, Grabowska, Kamienna, Krańcowa, Kwiatowa, Łaziebna, Nowa, Plac Stawek, Podgórna, Różana, Skryta, Sportowa, Targowa, Warszawska, Wieluńska, Wodna	2090	
mgr JAROSŁAW ŚMIGIELSKI pok. 9 tel. 732 06 38	Jesiona	85	2452
	Kotowskie	158	
	Szkłarka Przygodzicka	643	
	Szkłarka Myślniewska	426	
	Ostrzeszów – ulice: Ceglarska, Cicha, Gen. Władysława Sikorskiego, Ignacego Paderewskiego, Józefa Piłsudskiego, Łąkowa, Młyńska, Mostowa, Podmiejska, Spokojna, Stara Droga, Wincentego Witosa, Wiejska	1140	
mgr ANETA DASZCZYK	Kuźniki	150	3854
	Rojów	702	

pok. 8 tel. 732 06 68	Ostrzeszów – ulice: Adama Rapackiego, Aleksandra Jagiellończyka, Aleksandra Kamińskiego, Aleksandra Kowalskiego, Aleksandra Zawadzkiego, Anny Jagiellonki, Barbary Radziwiłłówny, Bolesława Chrobrego, Bolesława Śmiałego, Floriana Marciniaka, Franciszka Zubrzyckiego, Grunwaldzka, Harcerska, Jana Olbrachta, Jana Pawła II, Kamila Baczyńskiego, Kazimierza Jagiellończyka, Królowej Bony, Królowej Jadwigi, Mieszka I, O. A. Małkowskich, Olgierda, Prof. Stanisława Kulczyńskiego, Skautów, Stanisława Dubois, Szarych Szeregów, Władysława Gomułki, Władysława Jagiełły, Władysława Łokietka, Władysława Warneńczyka, Zawiszy Czarnego, Zielona, Zuchów, Związku Młodzieży Polskiej, Związku Walki Młodych, Zygmunta Augusta, Zygmunta Berlinga, Zygmunta Starego	3002	
mgr ROBERT NIECHCIAŁ pok. 7 tel. 732 06 37	Myje	268	2125
	Potaśnia	264	
	Zajączki	237	
	Rejmanka	69	
	Ostrzeszów – ulice: Adama Asnyka, Bolesława Prusa, Dworcowa, Elizy Orzeszkowej, H.Sienkiewicza, Jana Kochanowskiego, Kolejowa, Marii Dąbrowskiej, Marii Konopnickiej, Plac H.Sienkiewicza, Plac Kazimierza Wielkiego, Poczta, Składowa, Stanisława Czernika, Stefana Okrzei, Stefana Żeromskiego, Strumykowa, Towarowa, Władysława Reymonta	1287	

ANKIETA

Szanowni Mieszkańcy Miasta i Gminy Ostrzeszów!

W związku z przystąpieniem do opracowania i realizacji „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Ostrzeszów na lata 2008-2015” prosimy o wypełnienie niniejszej ankiety.

Państwa opinie i zdanie jest dla nas niezwykle ważne w celu wytypowania wspólnych celów i priorytetów do realizacji w najbliższych latach.

1. Czy zna Pani / Pan działające na terenie miasta i gminy Ostrzeszów instytucje / organizacje zajmujące się rozwiązywaniem problemów społecznych?

INSTYTUCJE	
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie	
Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie	
Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrzeszowie	
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrzeszowie	
Zespół Interwencji Kryzysowej w Ostrzeszowie	
Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia	
Związki wyznaniowe	
Parafie	

Inna / jaka?

Jakich instytucji/organizacji brak?

2. Czy dostrzega Pani / Pan w miejscu swojego zamieszkania / okolicy, następujące problemy społeczne:

PROBLEM SPOŁECZNY	
Ubóstwo	
Alkoholizm	
Narkomania	
Bezdomność	
Bezrobocie	
Niepełnosprawność	
Długotrwała lub ciężka choroba	
Problemy osób starszych	
Przemoc (w tym przemoc w rodzinie)	
Brak lokalu mieszkalnego	
Rodziny dysfunkcyjne, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbania wobec dzieci	
Bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego	
Brak poczucia bezpieczeństwa	
Przestępczość	

Inne / jakie?

3. Czy Pani / Pana zdaniem jest dużo rodzin ubogich na terenie miasta i gminy Ostrzeszów? (Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź)

☐ Znam wiele takich rodzin

☐ Znam nieliczne takie rodziny

☐ Słyszałem o takich rodzinach

☐ Nie słyszałem o takich rodzinach

4. Jakie Pani / Pana zdaniem są główne przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców miasta i gminy Ostrzeszów? (Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi)

☐ Bezrobocie

☐ Uzależnienia

☐ Wielodzietność

☐ Niedostosowanie społeczne

☐ Dziedziczenie ubóstwa

☐ Niepełnosprawność

☐ Długotrwała choroba

☐ Rozpad rodziny

5. Jaka Pani / Pana zdaniem jest skala uzależnień na naszym terenie?
(Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź)

☐ Nie wiem

☐ Niska

☐ Średnia

☐ Wysoka

6. Jakie Pani / Pana zdaniem są główne przyczyny uzależnień?
(Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi)

☐ Bezrobocie

☐ Niepełnosprawność

☐ Samotność

☐ Ubóstwo

☐ Choroby

☐ Niskie dochody

☐ Niedostosowanie społeczne

☐ Rozpad rodziny

☐ Wielodzietność

☐ Stres

7. Jakie są znane Pani / Panu formy pomocy/wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin na terenie miasta i gminy Ostrzeszów.

Formy pomocy / wsparcia	
Objęcie wsparciem przez Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych	
Objęcie programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	
Terapia uzależnień	
Leczenie uzależnień	
Działania grupy wsparcia	
Działalność Klubu Anonimowych Alkoholików	

Inne / jakie?

Jakich form pomocy / wsparcia brakuje?

8. Czy ktoś z Państwa rodziny / bliskich (w tym dzieci) lub znajomych korzystał z programów profilaktycznych, brał udział w imprezach, kampaniach promujących zdrowy styl życia bez uzależnień?

☐ Tak

☐ Nie

Jeżeli tak, to jak Państwo je oceniają?

☐ Bardzo dobrze

☐ Dobrze

☐ Źle

☐ Trudno powiedzieć

9. Jakie problemy społeczne najczęściej dotyczą osoby niepełnosprawne?
(Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi)

☐ Bariery architektoniczne

☐ Utrudniony dostęp do rehabilitacji

☐ Utrudniony dostęp do usług opiekuńczych

☐ Brak akceptacji w środowisku lokalnym

☐ Brak ofert pracy

☐ Problemy psychologiczne

☐ Izolacja

☐ Utrudniony dostęp do korzystania z środków transportu

Inne / jakie?

10. Czy oferta pomocy osobom niepełnosprawnym (m. in. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca? (Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź)

☐ Tak ☐ Raczej tak ☐ Raczej nie ☐ Nie ☐ Trudno powiedzieć

11. Czy w Pani / Pana rodzinie lub wśród znajomych jest osoba długotrwale chora?

☐ TAK

☐ NIE

Jeżeli tak, to jakiego rodzaju jest to schorzenie?

12. Czy dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie miasta i gminy Ostrzeszów jest dobry?

Placówki/ Jednostki leczenia	
Szpital Powiatowy - Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Al. Wolności 4 w Ostrzeszowie	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej przy Spółdzielni Inwalidów "Pomoc", ul. Powstańców Wlkp. 31 w Ostrzeszowie	
Poradnie Specjalistyczne, Pl. Borek 18 w Ostrzeszowie	
Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów	
Pogotowie ratunkowe	
Dostępność do lekarza przez 24 godziny	

Do jakich placówek/jednostek opieki zdrowotnej dostęp jest szczególnie utrudniony?

Jakich placówek/jednostek opieki zdrowotnej brakuje na terenie miasta i gminy Ostrzeszów?

13. Które problemy społeczne najczęściej dotyczą osób starszych?

(Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi)

☐ Brak opieki ze strony rodziny ☐ Niepełnosprawność ☐ Ubóstwo i bieda
☐ Samotność ☐ Choroby ☐ Marginalizacja

Inne / jakie?

14. Czy oferta pomocy / wsparcia ze strony poniższych placówek / jednostek dla osób starszych jest wystarczająca?

Placówki/ Jednostki	TAK
Placówki / jednostki Opieki Zdrowotnej	
Ośrodek Pomocy Społecznej	
Dzienny Dom Pomocy Społecznej	
Realizatorzy usług specjalistycznych i usług opiekuńczych	
Uniwersytet Trzeciego Wieku	
Polski Związek Emerytów i Rencistów	
Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych RP	

Inne / jakie?

Jakiej oferty brakuje?

15. Czy według Pani / Pana oceny w rodzinach na terenie miasta i gminy Ostrzeszów istnieje zjawisko przemocy domowej? (Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź)

☐ Znam takie przypadki	☐ Słyszałem takich przypadkach
☐ Nie znam takich przypadków	☐ Nie słyszałem o takich przypadkach

16. Jakie są Pani / Pana zdaniem przyczyny przemocy domowej?

☐ Bezrobocie	☐ Ubóstwo	☐ Uzależnienia
☐ Stres	☐ Niepełnosprawność	☐ Choroba
☐ Problemy wychowawcze	☐ Problemy mieszkaniowe	

Inne / jakie?

17. Czy oferta pomocy / wsparcia ze strony poniższych placówek / jednostek dla osób doświadczonych przemocą jest wystarczająca?

Placówki/ Jednostki	
Sąd	
Prokuratura	
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	
Policja	
Zespół Interwencji Kryzysowej	
Ośrodek Pomocy Społecznej	
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
Szkoła	

Inne / jakie?

Jakiej oferty pomocy/wsparcia brakuje?

18. Jakie są przyczyny występowania negatywnych zjawisk u dzieci i młodzieży? (Proszę zaznaczyć trzy najistotniejsze)

☐ Zanedbania wychowawcze	☐ Zanedbania socjalne	☐ Przemoc w rodzinie
☐ Sieroctwo	☐ Niedostosowanie społeczne po opuszczeniu placówek i rodzin zastępczych	☐ Spożywanie alkoholu
☐ Narkomania	☐ Demoralizacja	☐ Przestępczość

19. Jak Pani / Pan ocenia organizację bezpłatnych zajęć dla dzieci i młodzieży z terenu miasta i gminy Ostrzeszów?

Organizator	
Szkoły z terenu miasta i gminy Ostrzeszów	
Przedszkola z terenu miasta i gminy Ostrzeszów	
Ostrzeszowskie Centrum Kultury im. A. Serbeńskiego	
Biblioteka Publiczna	
Kluby Sportowe	

Stowarzyszenia	
ZHP	
ZHR	
Inne organizacje pozarządowe	

Inne / jakie?

Jakich zajęć dla dzieci i młodzieży brakuje?

20. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie na terenie miasta i gminy Ostrzeszów?

☐ Tak ☐ Raczej tak ☐ Raczej nie ☐ Nie

21. Jakie są przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa?

(Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź)

☐ Wandalizm ☐ Słabe oświetlenie newralgicznych punktów
☐ Brak patroli policji ☐ Brak interwencji Straży Miejskiej ☐ Częste napady
☐ Częste włamania i kradzieże

22. Czy szkoły i miejsca publiczne w mieście i gminie Ostrzeszów są bezpieczne dla dzieci? (Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź)

☐ Tak ☐ Raczej tak ☐ Raczej nie ☐ Nie

23. Czy Pani / Pana zdaniem liczba miejsc w żłobkach/przedszkolach na terenie miasta i gminy Ostrzeszów jest wystarczająca? (Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź)

☐ Tak ☐ Nie

24. W zakresie jakich obszarów na terenie miasta i gminy Ostrzeszów należy przede wszystkim podjąć działania służące poprawie sytuacji? (Proszę zaznaczyć 3 wybrane odpowiedzi)

☐ wsparcie ubogich ☐ dostęp do służby zdrowia ☐ działania w zakresie edukacji
☐ działania na rzecz osób niepełnosprawnych ☐ działania na rzecz osób starszych
☐ działania w zakresie bezpieczeństwa ☐ działania w zakresie sportu i rekreacji

- inne (proszę o krótki opis)

Informacja dotycząca osoby wypełniającej ankietę

Płeć: ☐ Kobieta ☐ Mężczyzna

Wiek: ☐ mniej niż 18 lat ☐ 18 - 30 lat ☐ 30 - 50 lat ☐ 50 lat i więcej

Wykształcenie: ☐ Podstawowe ☐ Zawodowe ☐ Średnie ☐ Wyższe

Dochody na osobę w Pani/Pana rodzinie:

☐ do 500 zł netto ☐ 500-1000 zł netto ☐ powyżej 1000 zł netto

Jesteśmy głęboko przekonani, że kilka minut poświęconych niniejszej ankiecie pozwoli poznać nam, z jakimi problemami borykają się mieszkańcy miasta i gminy Ostrzeszów i w najbliższym czasie odpowiedzieć na nie konkretnymi działaniami.

Prosimy o wypełnienie ankiety do dnia **15.03.2008r.** i złożenie jej w oznakowanych urnach lub przekazać do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie (ul. Zamkowa 31, 63-500 Ostrzeszów, pokój nr 5-6 na parterze).

Punkty w Ostrzeszowie z udostępnionymi ankietami i oznakowanymi urnami:

- **Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie – PARTER** (ul. Zamkowa 31),
- **Urząd Skarbowy w Ostrzeszowie** (ul. Grabskiego 1),
- **Przychodnia Specjalistyczna "DŁUBAK" - NZOZ** (ul. Przemysłowa 7),
- **NZOZ - Poradnie Specjalistyczne Medicus s.c.** (Al. Wolności 1A),
- **N.Z. Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „ARS MEDICA”** (ul. Zamkowa 24).

Kontakt w sprawie ankiety: tel. (062) 732 06 35, tel. kom 607 245 387 oraz e-mail: mgops@ostrzeszow.pl

**STRATEGIA
INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY OSTRZESZÓW
NA LATA 2008-2015**

WSPÓLNE CELE

– WSPÓLNE DZIAŁANIE

Ankiety należy złożyć do 15 marca 2008 roku
w urnach znajdujących się w wyznaczonych miejscach

oraz w siedzibie M-GOPS, ul. Zamkowa 31 pokój 5-6

Ankietę można również wypełnić
na stronie internetowej www.ostrzeszow.pl

i przesłać na adres e-mail.